

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

Nr. 06/2-5613 din 11.09.2020

Guvernul Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 685/2012 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020, prezentăm atașat Raportul de implementare în anul 2019 a Planului de acțiuni privind realizarea Strategiei nominalizate.

Anexă: 49 file.

Secretar general

Lilia PALII

Ex. Anastasia Vacarciuc,
Tel. 022 250 646

Acest document conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul Registrului de evidență a corespondenței din cadrul Ministerului Economiei și Infrastructurii nr.0000537-005, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

**RAPORT
DE IMPLEMENTARE ÎN ANUL 2019
A PLANULUI DE ACȚIUNI PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE
A SECTORULUI ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII PENTRU ANII 2012-2020**

Gradul de implementare a activităților planificate pentru anul 2019 conform Planului de acțiuni pentru anii 2018-2020 privind realizarea Strategiei de dezvoltare a sectorului IMM pentru anii 2012-2020

Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020 (*în continuare – Strategia*), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 685/2012 este principalul document de politici pe termen mediu și lung elaborat în vederea dezvoltării întreprinderilor micro, mici și mijlocii (*în continuare – IMM-uri*) din Republica Moldova în contextul trecerii de la modelul de dezvoltare economică bazat pe consum la o nouă paradigmă orientată spre exporturi, investiții și inovații, a dezideratului politic de integrare europeană și a tendințelor economice mondiale.

Este de menționat că, Strategia vizează cel mai mare segment de afaceri din Moldova și anume **sectorul IMM** ponderea căruia în anul 2019 a constituit **98,7%** din totalul întreprinderilor din economia națională. Documentul definește și stabilește viziunea și misiunea strategică, obiectivele, domeniile de intervenție și măsurile necesare de a fi realizate pentru a crea condiții pentru îmbunătățirea mediului de afaceri, pentru a formula o viziune clară asupra dezvoltării IMM-ilor, orientate spre eficientizarea procesului de producere, marketingului, sporirea competitivității produselor și serviciilor, însușirea noilor procese de producere.

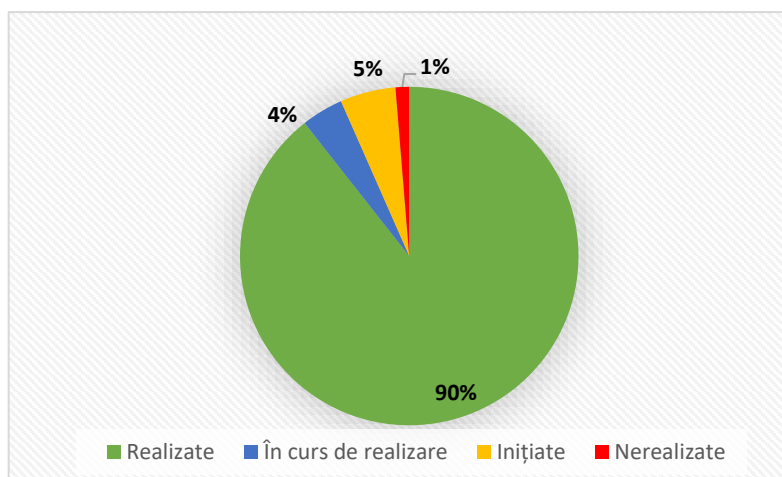
Prezenta Strategie se bazează pe valorile și principiile businessului contemporan, este dictată de necesitatea și fermitatea participării IMM-urilor la procesul de redresare a economiei Republicii Moldova și este rezultatul numeroaselor consultări cu societatea civilă și a recomandărilor partenerilor de dezvoltare.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile pct. 3 al Hotărârii Guvernului nr. 685/2012, Ministerul Economiei și Infrastructurii este instituția responsabilă de monitorizarea implementării acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni al Strategiei. Astfel, Raportul privind implementarea Strategiei vizate pentru anul 2019 a fost elaborat în baza informației prezentate de către autoritățile de resort, în conformitate cu Anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 685/2012.

Generalizând rezultatele realizării pe parcursul **anului 2019** a Planului de acțiuni pentru anii 2018-2020 de implementare a Strategiei, se constată o rată de realizare în proporție de **circa 90%** (*anul 2018 - 85%*) ceea ce e cu 5% mai mult față de anul 2018.

În contextul evaluării realizării priorităților strategice, este necesar de remarcat că, eforturile comune depuse pe parcursul anului 2019 de autoritățile/ instituțiile vizate potrivit Planului de acțiuni, au reușit să obțină rezultate semnificative față de anul 2018. Astfel, din totalul acțiunilor planificate *75 la număr*, pe parcursul anului de referință, *67 acțiuni* au fost realizate (*sau 90%*), *3 acțiuni* sunt în curs de realizare (*sau 4%*), *4 acțiuni* sunt inițiate (*sau 5%*) și *1 acțiune* este nerealizată (*sau 1%*).

Grafic 1. Rata de implementare a acțiunilor pe parcursul anului 2019 conform Planului de acțiuni pentru anii 2018-2020, %

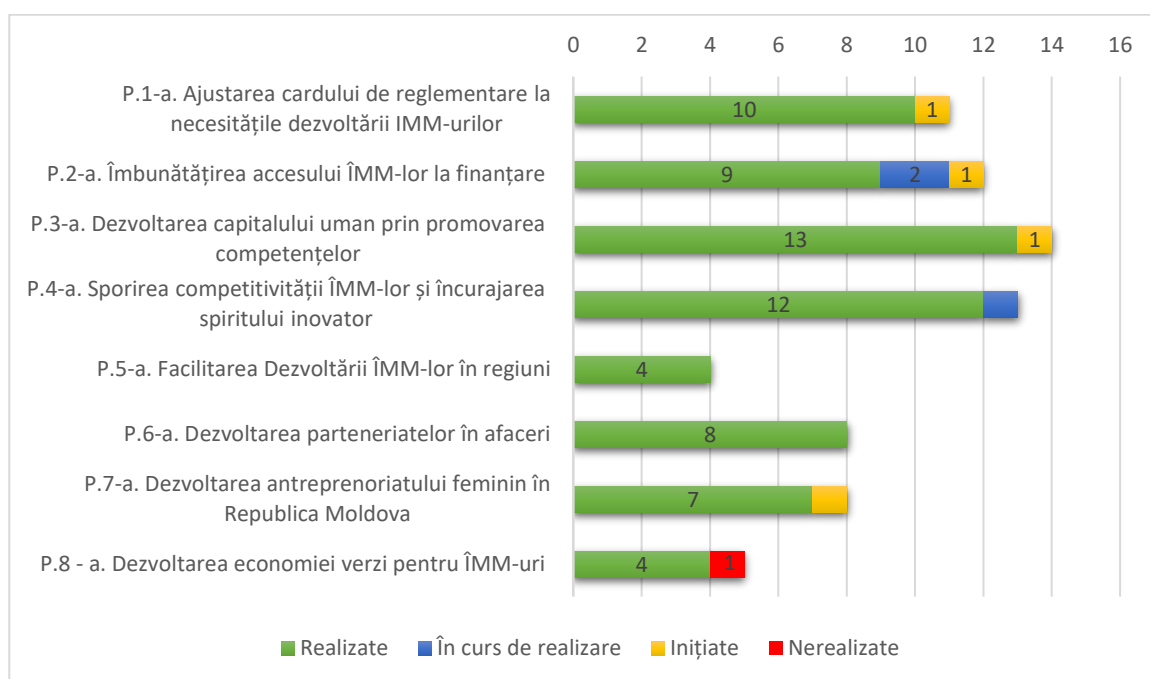
Din cele 8 direcții prioritare stabilite în Planul de acțiuni, 2 priorități au atins **nivelul de realizare de 100%**, cum ar fi:

- **Prioritatea V. Facilitarea Dezvoltării IMM-ilor în regiuni;**
- **Prioritatea VI. Dezvoltarea parteneriatelor în afaceri.**

Totodată, nivelul de realizare a celorlalte 6 priorități ale Planului **variază între valorile de 75% până la nivelul de executare de 92,9%**, după cum urmează:

- **Prioritatea I. Ajustarea cadrului de reglementare la necesitățile dezvoltării IMM-ilor – 90,9%;**
- **Prioritatea II. Îmbunătățirea accesului IMM-ilor la finanțare – 75%;**
- **Prioritatea III. Dezvoltarea capitalului uman prin promovarea competențelor și culturii antreprenoriale – 92,9%;**
- **Prioritatea IV. Sporirea competitivității IMM-ilor și încurajarea spiritului inovator – 92,3%;**
- **Prioritatea VII. Dezvoltarea antreprenoriatului feminin în Republica Moldova – 87,5%;**
- **Prioritatea VIII. Dezvoltarea economiei verzi pentru IMM-uri – 80%.**

Grafic 2. Gradul de implementare pe priorități, număr activități

Cele mai semnificative rezultate înregistrate în anul 2019 conform priorităților Strategiei.

Prioritatea I. Ajustarea cadrului de reglementare la necesitățile dezvoltării IMM-ilor

Autoritățile responsabile de realizarea acestei priorități au întreprins un șir de acțiuni în vederea îmbunătățirii climatului de afaceri al IMM-ilor, au fost efectuate mai multe studii, realizate cercetări științifice și elaborate recomandări, orientate spre îmbunătățirea posibilităților de implicare a tinerilor în activitățile antreprenoriale în Republica Moldova, inclusiv a atragerii remitențelor în economie, după cum urmează:

- analiza pe componenta de instruire la Programul de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1” și Programul „Gestiunea Eficientă a Afacerii”;
- cercetări privind evaluarea necesităților companiilor cu potențial de creștere și orientate la export, precum și Studiul privind percepția exportatorilor;

- realizarea generalizării experienței statelor europene privind educația antreprenorială și formarea competențelor antreprenoriale a tinerilor în cadrul instituțiilor de învățământ, ceea ce a permis identificarea bunelor practici străine, care pot fi utile pentru Republica Moldova.

În scopul perfecționării cadrului de reglementare a activității IMM-urilor au fost aprobate un șir de acte normative, ce au permis totodată, eficientizarea reglementării în domeniul activității bancare și serviciilor de plată, implementarea politicii și strategiilor în domeniile protecției consumatorilor și supravegherea pieței.

Pe parcursul anului de referință au fost adoptate în calitate de standarde moldovenești 4 831 standarde europene.

Din 11 de acțiuni au fost implementate pe deplin 10 acțiuni, inițiate – 1 acțiune. Nivelul de realizare constituie 90,9 %.

Prioritatea II. Îmbunătățirea accesului IMM-lor la finanțare

În vederea îmbunătățirii accesului IMM-lor la finanțe prin intermediul Fondului de Garantare a Creditelor gestionat de către Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii (*în continuare – ODIMM*) au fost asigurate 164 garanții active, cu suportul cărora a fost facilitată eliberarea creditelor în sumă de peste 240,6 mil. lei. În 2019 din sursele bugetului de stat Fondul de Garantare a Creditelor a fost capitalizat cu 5 mil. lei.

A fost facilitat accesul la finanțare nerambursabilă pentru 210 beneficiari ai Programului de atragere a remitențelor în economie „PARE 1+1”. Suma totală a granturilor pentru proiectele investiționale aprobate a fost de 51,87 mil. lei, ce urma să contribuie la atragerea în economie a circa 127,8 mil. lei investiții.

În scopul dezvoltării sistemului de acordare a creditelor pentru antreprenorii din domeniul agrar, în anul 2019, urmare a evaluării impactului realizării politicii de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, prin aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 249/2019 producătorii agricoli puteau obține, în cadrul unui an de subvenționare, un sprijin financiar din partea statului în valoare de până la 5 mil. lei per beneficiar, cu două milioane mai mult decât se prevedea anterior. În context, au solicitat subvenție: 2929 producători agricoli mici, ceea ce constituie 65,4%; 1205 producători agricoli mijlocii (26,9%); 342 producători agricoli mari (7,6%). Deci, se constată că numărul producătorilor agricoli mici solicitanți de subvenții este în creștere cu 2,2% față de anul 2018.

Pe parcursul anului 2019, prin intermediul Programului de finanțare a proiectelor de inovare și transfer tehnologic, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare a acordat finanțare pentru 12 IMM-uri.

Din 12 de acțiuni au fost implementate pe deplin 9 acțiuni, în curs de realizare – 2 acțiuni, inițiate – 1 acțiune. Nivelul de realizare constituie 75%.

Prioritatea III. Dezvoltarea capitalului uman prin promovarea competențelor și culturii antreprenoriale

Dezvoltarea capitalului uman rămîne o prioritate pentru asigurarea unei afaceri de succes. Astfel, pe parcursul anului 2019, prin prisma Programelor de stat promovate de către ODIMM au fost instruiți antreprenori din diverse regiuni ale țării, cum ar fi:

- Programul „Gestiunea Eficientă a Afacerii” - instruiți 1 263 antreprenori din 16 raioane;
- Programul „START pentru TINERI” - instruiți 556 tineri;
- Programul „PARE 1+1” - instruiți 204 migranți și rudele de gradul I ai acestora.

Totodată, în scopul implicării șomerilor în activitatea antreprenorială, de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă au fost organizate mai multe evenimente de informare, consultare și mediatizare a oportunităților de ocupare a unui loc de muncă. Totodată, pe parcursul anului 2019 au

absolvit cursuri de formare profesională 868 șomeri, inclusiv la specialitățile: contabil - 44 persoane, au fost plasați în câmpul muncii 73 persoane (inclusiv din cei care au absolvit anterior); management - 10 persoane, au fost plasați în câmpul muncii 14 persoane (inclusiv din cei care au absolvit anterior).

În scopul promovării spiritului de antreprenor în rândul tinerii generații, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a realizat proiecte, care au avut drept scop stimularea inițiativelor și dezvoltare a abilităților antreprenoriale a tinerilor.

Din 14 de acțiuni au fost implementate pe deplin 13 acțiuni, inițiate – 1 acțiune. Nivelul de realizare constituie 92,9%.

Prioritatea IV. Sporirea competitivității IMM-ilor și încurajarea spiritului inovator

Integrarea IMM-ilor în spațiul economic comunitar, impune acestora sporirea competitivității produselor fabricate și a serviciilor prestate. În acest scop, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare evaluează permanent potențialul inovator al IMM-urilor în vederea dezvoltării acestora. În anul 2019 au fost evaluate 12 IMM-uri, fiind analizate perspectivele de dezvoltare a proiectelor de inovare și transfer tehnologic din bugetul de stat, cu monitorizarea continuă și recomandări de dezvoltare în viitor.

Concomitent, au fost finanțate 3 proiecte de dezvoltare a infrastructurii de inovare, și anume a Parcului Științifico-Tehnologic „Academica” cu incubatorul de inovare „Inovatorul”, a incubatorului de inovare „Politehnica” din cadrul Universității Tehnice a Moldovei și a incubatorului de inovare „InnoCenter” din cadrul Universității de Stat din Comrat.

Pe parcursul anului de referință a fost acordată asistență informațională și metodologică prin oferirea a peste 100 de consultații individuale instituțiilor de cercetare și companiilor private pentru elaborarea și promovarea proiectelor acestora în cadrul Programului „Orizont 2020”. În vederea dezvoltării capacităților de scriere a proiectelor de inovare din cadrul IMM-urilor și a persoanelor interesate, de către Academia de Științe a Moldovei a fost organizată școala de vară și ateliere de lucru.

Din 13 de acțiuni au fost implementate pe deplin 12 acțiuni, în curs de realizare – 1 acțiune. Nivelul de realizare constituie 92,3%.

Prioritatea V. Facilitarea dezvoltării IMM-ilor în regiuni

Printre obiectivele de bază ale Guvernului este dezvoltarea uniformă a tuturor regiunilor țării. Astfel, pe parcursul anului 2019 au fost întreprinse acțiuni destinate extinderii numărului de IMM-uri sub aspect teritorial, precum și dezvoltării celor existente.

Astfel, prin intermediul Centrului de Consultanță și Asistență în Afaceri, au fost acordate 2 637 de consultații individuale primare și specializate întreprinderilor din țară. Totodată, au fost organizate 11 puncte teritoriale de consultanță funcționabile, ce vor acorda asistență consultativă antreprenorilor și potențialilor antreprenori în cadrul Incubatoarelor de Afaceri.

În vederea dezvoltării Rețelei Incubatoarelor de Afaceri din Moldova, în cadrul celor 11 Incubatoare de Afaceri existente au fost găzduite 219 companii, dintre care 99 sunt Strat-up, 108 sunt gestionate de tineri și 108 companii administrate de femei. Per total au fost create 937 locuri de muncă, dintre care 485 pentru femei și 434 destinate tinerilor.

Pentru dezvoltarea IMM-urilor din domeniul agricol, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a lansat 3 apeluri de depunere a cererilor de solicitare a subvențiilor în avans, fiind recepționate 63 dosare, dintre care 47 dosare au fost selectate spre finanțare de către Comisia de evaluare și selecție. Pentru implementarea celor 47 proiecte start-up statul urma să acorde din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural suport financiar în valoare de circa 27,7 mil. lei, dintre care 26 afaceri fiind realizate de către femei și 21 de tineri fermieri.

Din 4 de acțiuni au fost implementate pe deplin 4 acțiuni. Nivelul de realizare constituie **100%**.

Prioritatea VI. Dezvoltarea parteneriatelor în afaceri

Întru dezvoltarea parteneriatelor de afaceri de către Camera de Comerț și Industrie a Moldovei și ODIMM pe parcursul perioadei de gestiune a fost acordată asistență IMM-urilor în identificarea partenerilor de afaceri și internaționalizare (*Rețeaua Întreprinderilor Europene - Enterprise Europe Network*), desfășurate evenimente de promovare a oportunităților oferite de Rețeaua Întreprinderilor Europene și COSME, organizate sesiuni de networking/relaționare între IMM-uri și companiile locale și internaționale, precum și evenimente dedicate facilitării comerțului exterior și de dezvoltare a unui mediu propice pentru atragerea investitorilor străini în țară.

Un prilej bun de promovare a dialogului public-privat a fost organizarea pe data de 28 noiembrie 2019 a Conferinței Internaționale a IMM-ilor, Ediția a XII-a cu genericul "Moldova Verde". În cadrul căruia s-a desfășurat Concursul „Cel mai bun antreprenor din sectorul IMM”. Acesta a avut drept scop susținerea întreprinderilor mici și mijlocii, sporirea competitivității mărfurilor și serviciilor, stimulării exportului, atragerii investițiilor autohtone și străine.

Din 8 de acțiuni au fost implementate pe deplin 8 acțiuni. Nivelul de realizare constituie **100%**.

Prioritatea VII. Dezvoltarea antreprenorialului feminin în Republica Moldova

În vederea sporirii numărului de întreprinderi fondate de femei, de către ODIMM au fost întreprinse acțiuni de creare a instrumentelor de dezvoltare și sporire a abilităților antreprenoriale și manageriale a femeilor, de prestare a serviciilor de asistență în business.

Totodată, a fost creat un sistem de mentorat în cadrul Proiectului „Business Academy for Women” (BAW). Conceptul sistemului presupune oferirea serviciilor de mentorat orientate să contribuie la dezvoltarea abilităților antreprenoriale și îmbunătățirea business proceselor din cadrul companiilor gestionate de femei. Ca rezultat, circa 300 de femei de afaceri din toată țara au fost instruite privind eficientizarea modelului de business și orientarea companiei spre extindere și export, în cadrul Componentei de instruire din cadrul proiectului BAW.

Prin intermediul Programului „Femei în Afaceri” au fost aprobate spre finanțare nerambursabilă 178 proiecte investiționale, cu o finanțare sub formă de granturi de 23,37 mil. lei.

Din 8 de acțiuni au fost implementate pe deplin 7 acțiuni, inițiate – 1 acțiune. Nivelul de realizare constituie **87,5 %**.

Prioritatea VIII. Dezvoltarea economiei verzi pentru IMM-uri

Întru dezvoltarea cadrului instituțional pentru economia verde și protecția mediului, prin Ordinul comun al Ministerului Economiei și Infrastructurii și a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nr. 65/63 din 18 martie 2019 a fost actualizat Grupul de lucru interministerial pentru promovarea dezvoltării durabile și economiei „verzi”, creat în conformitate cu prevederile Cap. V al Programului de promovare a economiei „verzi” în Republica Moldova pentru anii 2018-2020 și Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia (Hotărârea Guvernului nr. 160/2018). Grupul este responsabil de coordonarea generală a implementării Programului menționat și a proiectului EU4Environment/ Uniunea Europeană pentru Mediu în Republica Moldova. Pe parcursul anului 2019 au fost organizate și desfășurate 2 ședințe ale Grupului de lucru.

Un eveniment important ce va contribui la implementarea de către IMM-uri a principiilor economiei verzi în activitatea sa, a fost lansarea Programului de ecologizare a IMM-urilor (*aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 592/2019*) în cadrul Conferinței Internaționale a IMM-ilor cu genericul "Moldova Verde".

Totodată, în scopul promovării economiei verzi în toate sectoarele de dezvoltare social-economică a țării, în cadrul Expoziției „Fabricat în Moldova” din anul 2019 a fost organizată masa rotundă cu genericul „Economia Verde. Fabricat în Moldova”, care a oferit posibilitatea promovării practicilor de succes în domeniul businessului verde și remarcarea posibilităților de adaptare a acestora în procesele interne ale afacerii.

Din **5** de acțiuni au fost implementate pe deplin **4** acțiuni, neinițiate – **1** acțiune. Nivelul de realizare constituie **80%**.

Cu referire la motivele invocate de către autoritățile responsabile de implementarea acțiunilor Planului vis-a-vis de dificultățile și provocările întâmpinate în atingerea rezultatelor scontate, menționăm că acestea au fost determinate, în special, de lipsa mijloacelor financiare și/sau conjuncturii reformei instituționale.

**RAPORT
DE IMPLEMENTARE ÎN ANUL 2019
A PLANULUI DE ACȚIUNI PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE
A SECTORULUI ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII PENTRU ANII 2012-2020**

Nr. crt.	Denumirea priorității/ acțiunii	Termenul de realizare	Autoritatea responsabilă	Parteneri	Indicatori de progres	Rezultate atinse	Dificultăți/Provocări în atingerea rezultatelor
1	2	3	4	5	6	7	8
Prioritatea 1. AJUSTAREA CADRULUI DE REGLEMENTARE LA NECESITĂȚILE DEZVOLTĂRII IMM-urilor							
1.1.	Obiectiv: Analiza sectorului IMM și a necesităților acestuia						
1.1.1.	Realizarea studiilor și analizelor sectoriale prin intermediul sondajelor	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Asociațiile de business	2 analize efectuate pe an	Realizat Pe parcursul anului 2019, Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii a elaborat 2 analize pe componenta de instruire la Programul de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1” și Programul „Gestiunea Eficientă a Afacerii”. Totodată, au fost finalizate 2 cercetări, precum „Evaluarea necesităților companiilor cu potențial de creștere și orientate la export” și ”Analiza sectorului întreprinderilor mici și mijlocii în anul 2019”.	
1.1.2.	Realizarea cercetărilor științifice privind analiza indicatorilor de bază din sectorul IMM	anual	Institutul Național de Cercetări Economice		Un studiu efectuat pe an	Realizat De către Institutul Național de Cercetări Economice în perioada de referință au fost efectuate mai multe studii, realizate cercetări științifice și elaborate recomandări, orientate spre îmbunătățirea posibilităților de implicare a tinerilor în activitățile antreprenoriale în Republica Moldova. Printre rezultate se enumeră: - Urmare desfășurării cercetării selective a gospodăriilor casnice pe problemele ocupării (sondaj în baza anchetei forței de muncă), au fost calculați și analizați o serie de indicatori, care caracterizează tinerii antreprenori. - S-a realizat generalizarea experienței statelor europene privind educația antreprenorială și formarea competențelor antreprenoriale a tinerilor în cadrul instituțiilor de învățământ, ceea ce a permis identificarea bunelor practici străine, care pot fi utile pentru Republica Moldova. - Au fost evaluate o serie de acte normative și documente de politici de stat, precum și curriculele instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic, care reglementează sau contribuie la educația antreprenorială și formarea competențelor antreprenoriale ale tinerilor la diferite niveluri ale sistemului de învățământ. - În scopul evaluării nivelului de educație antreprenorială și de formare a competențelor antreprenoriale ale tinerilor în cadrul diferitor niveluri ale	

						sistemului de învățământ și elaborării propunerilor pentru îmbunătățirea disciplinei cu privire la antreprenariat, în perioada martie - mai 2019, a fost realizată chestionarea elevilor/ studenților/ masteranzilor/ doctoranzilor cu implicarea a 289 de tineri, care își fac studiile în 20 de instituții de învățământ, la diferite niveluri de educație (licență, învățământ profesional tehnic/colegii, masterat și doctorat) și la diferite specialități (economice, ingineresti, sectorul IT, industrie, construcții), atât în capitală, cât și în regiunile țării.	
1.1.4.	Efectuarea periodică a studiilor de piață relevante sub aspectul prevederilor referitoare la Zona de Comerț Liber, Aprofundat și Cuprinzător și prestarea serviciilor informaționale calitative pentru exportatorii din sectoarele prioritare	anual	Agencia de Investiții	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Cel puțin un studiu efectuat pe an; număr de exportatori informați privind concluziile studiilor	Realizat În anul de referință a fost elaborat Studiul privind percepția exportatorilor. În cadrul cercetării au fost intervievate 255 companii: 71 din sectorul agrifood, 52 din industria ușoară, 51 din sectorul IT/BPO, 30 automotive, 51 altele (industria farmaceutică, industria materiale de construcții, etc.). Rezultatele studiului vor fi prezentate în anul 2020.	
1.2. Obiectiv: Perfecționarea cadrului de reglementare a activității IMM-urilor							
1.2.1.	Elaborarea și aprobarea actelor normative privind asigurarea procesului de liberalizare a pieței interne de servicii poștale	anual	Ministerul Economiei și Infrastructurii		Proiecte aprobate; serviciul poștei de scrisori liberalizat în segmentul de greutate: a doua etapă de liberalizare a serviciilor poștale – anul 2019; trimiterile de corespondență internă și internațională cu greutatea mai mică de 100 g; a treia etapă de liberalizare integrală a	Realizat Pe parcursul anului 2019, au fost atinse următoarele rezultate: - A fost efectuată micșorarea rezervei pentru corespondență de la 350 gr. la 100 gr. pentru furnizorul serviciului poștal universal (Î.S. „Poșta Moldovei”) - la data de 07.04.2020. Astfel, în scopul protejării furnizorului național de potențialii concurenți, prin abordarea prevăzută de directivele europene, pentru corespondența care nu depășește 100 gr, concurenții sunt obligați să stabilească tarife de cel puțin 3 ori mai mari față de tarifele stabilite pentru Î.S. „Poșta Moldovei” (anterior concurenții erau obligați să stabilească tarife de cel puțin 5 ori mai mari și doar pentru corespondența de la 350 gr.). - A fost efectuată excluderea oricărei rezerve – la data de 01.09.2021, când concurenții vor putea stabili orice tarif.	

					serviciilor poștale – anul 2021		
1.2.3.	Elaborarea și promovarea proiectului de lege cu privire la întreprinderile de familie	2018	Ministerul Economiei și Infrastructurii		Lege elaborată și aprobată; număr de întreprinderi de familie create; număr de persoane reîntoarse de peste hotarele țării	Inițiat Cu suportul Proiectului QI/DCFTA a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative în scopul recunoașterii și reglementării întreprinderilor de familie. Acesta a fost discutat pe platforma Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru și urmează a fi evaluat prin prisma necesităților mediului de afaceri din Republica Moldova și corespunderii la tendințele internaționale.	
1.2.5.	Adoptarea a 100% din standardele europene publicate de organismele de standardizare europene (Comitetul European de Standardizare, Comitetul European pentru Standardizare electrotehnică)	2019	Institutul Național de Standardizare din Moldova		Număr de standarde adoptate	Realizat Pe parcursul anului 2019 au fost adoptate în calitate de standarde moldovenești 4 831 standarde europene. Din numărul total de 26 838 standarde europene au fost adoptate în calitate de standarde moldovenești 100% din totalul de standarde publice de CEN și CENELEC. Rata de preluare a standardelor europene poate varia în dependență de data publicării acestora de către CEN și CENELEC și în dependență de data stabilită pentru publicarea acestora la nivel național (6 luni).	
1.2.6.	Efficientizarea reglementării și supravegherii sistemului financiar-bancar prin alinierea la practicile internaționale de domeniu și la cerințele Uniunii Europene	anual	Banca Națională a Moldovei		Număr de acte normative elaborate și/sau aprobate	Realizat <u>Efficientizarea reglementării în domeniul activității bancare</u> În anul 2019, în scopul punerii în aplicare a prevederilor Legii privind activitatea băncilor nr. 202/2017 și pentru a transpune unele din prevederile aferente sectorului bancar din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei (BNM) a aprobat un șir de acte normative, după cum urmează: - Regulamentul cu privire la expunerile mari, aprobat prin Hotărârea nr. 109 din 05.04.2019; - Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere, în contextul expunerilor mari, completată prin Hotărârea nr. 117 din 18.04.2019; - Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, modificat prin Hotărârea nr. 110 din 05.04.2019; - Regulamentul cu privire la sucursalele și oficiile secundare ale băncilor, aprobat prin Hotărârea nr. 147 din 17.05.2019;	Nu au fost întâmpinate probleme sau bariere în procesul de realizare a indicatorilor de progres.

					<p>- Regulamentul privind licențierea băncii și a sucursalei băncii din alt stat, aprobat prin Hotărârea nr. 328 din 13.12.2019 (în vigoare din 17.02.2020). Pe parcursul anului o serie de proiecte de acte normative au fost supuse consultării publice în cadrul procesului de transparență decizională, precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proiectul Regulamentului cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor; - Proiectul Regulamentului privind publicarea informației aferentă adecvării fondurilor proprii; - Proiectul Regulamentului privind cerințele de lichiditate pentru bănci (LCR); - Proiectul Regulamentului cu privire la tratamentul riscului de ajustare a evaluării creditului pentru bănci; - Proiectul Regulamentului cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci; - Proiectul de modificare a Instrucțiunii cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere, în contextul riscului de credit al contrapărții și LCR. <p><u>Efficientizarea supravegherii bancare</u></p> <p>Pentru preluarea bunelor practici ale Uniunii Europene în domeniul supravegherii bancare, BNM a aprobat prin Hotărârea nr. 63 din 28.02.2019, Metodologia de verificare și evaluare a activității băncilor. Metodologia stabilește cerințele, principiile și procedurile de efectuare a procesului de verificare și evaluare a activității băncilor, care este parte integrantă din supravegherea prudențială pentru băncile din Republica Moldova, filialele băncilor străine stabilite în Republica Moldova și transpune parțial prevederile Ghidului privind procedurile și metodologiile comune pentru procesul de supraveghere și evaluare (SREP) elaborat și aprobat de Autoritatea Bancară Europeană (EBA/GL/2014/13 din 19.12.2014).</p> <p>Totodată, BNM a aprobat la 04.07.2019 „Procedura internă a BNM aferentă desfășurării atribuției de supraveghere bancară”, care prevede procesele și metodologiile interne ale BNM privind supravegherea prudențială a băncilor, iar la 16 decembrie și 20 decembrie 2019 a aprobat „Procedurile privind evaluarea riscului de credit, operațional și de piață”.</p> <p><u>Efficientizarea reglementării în domeniul pieței financiare</u></p> <p>Pentru punerea în aplicare a Legii nr. 234/2016 privind Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, pe parcursul anului 2019 BNM a întreprins o serie de acțiuni în vederea consolidării activității Depozitarului central unic</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>al valorilor mobiliare. În acest context, Comitetul executiv al BNM a adoptat următoarele acte normative:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea nr. 123 din 25 aprilie 2019 cu privire la limitele maxime ale comisioanelor pentru serviciile prestate de către Depozitarul central unic al valorilor mobiliare; - Hotărârea nr. 124 din 25 aprilie 2019 cu privire la modificarea Hotărârii nr. 184 din 26 iulie 2018 cu privire la inițierea activității Depozitarului central unic al valorilor mobiliare; - Hotărârea nr. 219 din 16 august 2019 cu privire la modificarea Hotărârii nr. 123 din 25 aprilie 2019 cu privire la limitele maxime ale comisioanelor pentru serviciile prestate de către Depozitarul central unic al valorilor mobiliare. <p>Depozitarul central unic al valorilor mobiliare este singura instituție din Republica Moldova care desfășoară activități de evidență, depozitare și decontare a valorilor mobiliare de stat, iar din 02.05.2019 inclusiv și a operațiunilor cu valori mobiliare corporative.</p> <p>Începând cu 01.09.2019, Depozitarul central unic a modificat data decontării tranzacțiilor cu valori mobiliare încheiate pe o piață reglementată sau MTF, micșorând perioada în care investitorii intră în posesia banilor sau valorilor mobiliare la efectuarea unei tranzacții de la T+3 la T+2 (a doua zi lucrătoare după încheierea tranzacției). Modificarea datei preconizate pentru decontarea tranzacțiilor bursiere reprezintă un pas esențial în armonizarea regulilor de decontare aplicate în Republica Moldova la normele Regulamentului UE nr. 909/2014 privind depozitarii centrali, având ca principale beneficii reducerea riscurilor financiare ce țin de operațiunile de decontare și stimularea investițiilor în instrumente financiare.</p> <p><u>Eficientizarea reglementării în domeniul serviciilor de plată</u></p> <p>Pentru a pune în aplicare noile amendamente la Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, instituite prin Legea nr. 208/2018 pentru modificarea unor acte legislative, Banca Națională a Moldovei pe parcursul anului 2019 a adoptat cadrul de reglementare secundar legii, fiind constituit dintr-o serie de acte normative:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regulamentul cu privire la activitatea prestatorilor de servicii de plată nebancari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 217 din 16.08.2019; - Regulamentul cu privire la sistemul automatizat de plăți interbancare, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 179 din 27.06.2019; 	
--	--	--	--	--	--	--

						<ul style="list-style-type: none"> - Regulamentul cu privire la participațiuni în prestatorii de servicii de plată nebankari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 159 din 05.06. 2019; - Regulamentul cu privire la activitatea de creditare a prestatorilor de servicii de plată nebankari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 158 din 05.06.2019; - Regulamentul cu privire la transferul de credit, modificat și completat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 179 din 27.06.2019; - Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 180 din 27.06.2019 „Privind comisioanele aplicate pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată sau printr-un dispozitiv asemănător, ale comisioanelor aplicate de către prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare și ale comisioanelor percepute de Banca Națională a Moldovei pentru plățile procesate în sistemul automatizat de plăți interbancare”. 	
1.3. Obiectiv: Dezvoltarea supravegherii pieței și scăderea riscului de apariție a produselor și serviciilor periculoase pe piață							
1.3.1.	Aplicarea, pe domenii de competență, a legislației privind supravegherea pieței produselor nealimentare puse la dispoziție pe piață	anual	Agencia pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Planuri aprobate; rapoarte publicate	<p>Realizat</p> <p>Pe parcursul anului de referință Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței a aprobat și publicat pe pagina web instituțională planurile și rapoartele de activitate, inclusiv cu privire la aplicarea legislației privind supravegherea pieței produselor nealimentare și serviciilor puse la dispoziție pe piață, în domeniile de competență:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programul de dezvoltare strategică pentru perioada 2019-2021 http://consumator.gov.md/uploads/0/images/large/545c0635609f49bfc777cc620daefd99_2308134-md-pds-2019-2021.pdf; - Programul sectorial de supraveghere a pieței pentru anul 2019 http://consumator.gov.md/uploads/0/images/large/545c0635609f49bfc777cc620daefd99_2238134-md-programul-sect.pdf; - Planul de acțiuni al Agenției pentru anul 2019 http://old.consumator.gov.md/doc.php?l=ro&idc=134&id=2307&t=/Transparenta/Planuri-de-dezvoltare/Planul-de-Actiuni-APCSP-pentru-anul-2019; - Planul controalelor pentru anul 2019 http://consumator.gov.md/uploads/0/images/large/545c0635609f49bfc777cc620daefd99_2223152-md-grafic-control.pdf; - Rapoartele de activitate pentru perioada anului 2019, sunt publicate pe pagina web a Agenției: 	

						http://consumator.gov.md/uploads/0/images/large/545c0635609f49bfc777cc620daefd99_plasare-raportul-pa-apcsp-2019.pdf .	
1.3.2.	Utilizarea echipamentelor și materialelor pentru expres-teste în cadrul supravegherii pieței produselor nealimentare	anual	Agencia pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Planuri aprobate; rapoarte publicate	Realizat În conformitate cu planurile aprobate inspectorii Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței în scopul supravegherii pieței privind conformitatea jucăriilor, produselor de joasă tensiune (electrocasnice), măsurării produselor petroliere și preambalatorilor introduse sau puse la dispoziție pe piață, utilizează în cadrul controalelor de stat <i>echipamentele și materialele din dotare pentru expres-teste</i> , conform <i>Procedurilor specifice de control</i> , în vederea constatării neconformității indicilor de calitate și securitate a produselor testate.	
1.3.3.	Aplicarea procedurilor de control bazate pe analiza riscurilor	anual	Agencia pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței	Ministerul Economiei și Infrastructurii	100% de controale efectuate în baza analizei riscurilor	Realizat Pe parcursul perioadei gestionare, de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței au fost efectuate în baza analizei riscurilor 100% din controalele planificate. Astfel, în cadrul controalelor, au fost aplicate 7 proceduri specifice de control bazate pe analiza riscurilor privind produsele sau serviciile aferente, în domeniile de competență, cum ar fi: - <i>Procedura de control a echipamentelor de joasă tensiune;</i> - <i>Procedura de control a jucăriilor;</i> - <i>Procedura de control metrologic legal al aparatelor de cântărit neautomate;</i> - <i>Procedura de control metrologic legal al preambalatorilor și sticlelor utilizate ca recipiente de măsură;</i> - <i>Procedura cu privire la modul de efectuare a măsurărilor în cadrul controlului cantității și calității produselor petroliere livrate consumatorilor la stațiile de alimentare cu combustibil;</i> - <i>Procedura generală de control pentru produsele nealimentare bazată pe analiza de management al riscurilor;</i> - <i>Procedura de efectuare a controlului produselor industriale și serviciilor aferente domeniului.</i> Aceste proceduri pot fi accesate și vizualizate în mod direct la link-ul următor: http://old.consumator.gov.md/lib.php?l=ro&idc=249&t=/Transparenta/Proceduri-de-control .	
1.3.4.	Dezvoltarea instituțională și consolidarea capacităților Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței prin	anual	Agencia pentru Protecția Consumatorilor și	Ministerul Economiei și	Număr de instruiți organizate; număr de	Realizat Pentru eficientizarea activității de supraveghere a pieței și protecție a consumatorilor și întru realizarea obiectivelor trasate, în vederea implementării politicii și strategiilor în domeniile de competență, Agenția	

	asigurarea cu personal calificat în toate domeniile, inclusiv cele noi atribuite și instruirea avansată cu privire la diferitele aspecte ale cerințelor Uniunii Europene		Supravegherea Pieței	Infrastructurii	persoane instruite	<p>pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței fortifică instruirea funcționarilor săi pentru dezvoltarea capacităților profesionale. Pe parcursul anului de referință, au fost organizate 57 instruiți tematiche interne și externe, la care a participat circa 60 angajați ai Agenției (inclusiv care au demisionat):</p> <ul style="list-style-type: none">- 12 instruiți interne la locul de muncă;- 24 instruiți la locul de muncă cu suportul altor autorități;- 6 instruiți organizate de alte autorități;- 7 instruiți în cadrul Autoritățile Administrației Publice;- 8 instruiți organizate în cadrul Proiectului DCFTA. <p>În vederea promovării schimbului de experiență privind supravegherea pieței și protecția consumatorilor, au fost efectuate 11 vizite de lucru/stagii peste hotare, la care au participat 15 angajați:</p> <ul style="list-style-type: none">- vizita de lucru în or. Minsk, Republica Belarus, privind promovarea cooperării regionale din țările Parteneriatului Estic în domeniul infrastructurii calității;- vizita de lucru la Organismul național al Jocurilor de Noroc din România și Biroul Român de Metrologie Legală (BRML);- ședința Comitetului de coordonare în domeniul acreditării și supravegherii pieței, organizat de către Institutul German de Metrologie PTB, în domeniul infrastructurii calității”, la Tbilisi, Georgia;- vizita de lucru în cadrul Agenției Suedeze pentru Protecția Consumatorilor, or. Karlstad, Suedia;- vizita de studiu în or. Berlin, Germania, la invitația Fundației Germane pentru Cooperare Juridică Internațională (IRZ);- vizită de lucru, Biroul de Metrologie Certin România;- vizita de studiu privind supravegherea pieței cu tematica „Controale administrative în supravegherea pieței în Letonia”, Centrul pentru Protecția Consumatorilor din Riga;- vizita de lucru, Biroul Pentru Protecția Concurenței și Consumatorilor din Polonia, și Biroul Central de Măsurări din Polonia,- participarea în cadrul „Evenimentului Exploratory talks meeting on market surveillance quality infrastructure”, or. Tirana, Albania;- participarea la „Instruire privind evaluarea riscurilor pentru nevoile de supraveghere a pieței”, or. Kiev, Ucraina;- vizita de studiu cu tematica „Instituirea și managementul comerțului liber”, China.	
Prioritatea I Nivelul de realizare		Total acțiuni – 11, inclusiv: Realizate – 10					

90,9%		În curs de realizare – 0 Inițiate – 1				
Prioritatea a 2-a. ÎMBUNĂȚIREA ACCESULUI IMM-urilor LA FINANȚARE						
2.1. Obiectiv: Sporirea accesului IMM-urilor la credite bancare prin gestionarea Fondului de garantare a creditelor						
2.1.1.	Acordarea garanțiilor financiare IMM-urilor din Republica Moldova	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Ministerul Economiei și Infrastructurii	197 de garanții active în anul 2018; 228 de garanții active în anul 2019; 245 de garanții active în anul 2020; volum de credite garantate	Realizat La situația din 31.12.2019 au fost asigurate 164 garanții active, cu suportul cărora a fost facilitată eliberarea creditelor în sumă de peste 240,6 mil lei.
2.1.2.	Capitalizarea continuă a Fondului de garantare a creditelor	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Fond de garantare a creditelor capitalizat	Realizat În conformitate cu planul de finanțare pentru anul 2019, mijloacele financiare din bugetul de stat, destinate suplinirii Fondului de garantare a creditelor au fost alocate în tranșe, pe parcursul anului de referință. Până la data de 31.12.2019, Fondul de garantare a creditelor a fost capitalizat cu 5 mil. lei.
2.2. Obiectivul: Dezvoltarea sistemului de garantare a creditelor pentru IMM-uri						
2.2.1.	Elaborarea conceptului privind crearea în Republica Moldova a Fondului de dezvoltare a creditelor agricole	2018	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Partenerii de dezvoltare	Fondul de dezvoltare a agriculturii creat	Realizat În scopul stabilirii mecanismului de utilizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, creat prin Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, au fost aprobate două hotărâri ale Guvernului: 1) Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural; 2) Hotărârea Guvernului nr. 476/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural. Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului

						<p>Rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 este valabil pentru perioada anilor 2017-2021.</p> <p>În anul 2019, urmare a evaluării impactului realizării politicii de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 249/2019 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.</p> <p>Astfel, potrivit acestor modificări, producătorii agricoli vor putea obține, în cadrul unui an de subvenționare, un sprijin financiar din partea statului de până la 5 mil. lei per beneficiar, cu două milioane mai mult decât se prevedea anterior.</p> <p>De asemenea, a fost majorat sprijinul financiar pentru grupurile de producători cu 50 la sută din valoarea subvenției autorizate, precum și pentru sectorul zootehnic.</p> <p>Producătorii agricoli care investesc în prelucrarea primară, ambalarea, refrigerarea, congelarea și păstrarea cărnii, procesarea, ambalarea și păstrarea laptelui, precum și analiza mierii de albine vor putea beneficia de o subvenție de până la 5 mil. lei, față de 2 mil. lei anterior.</p> <p>Documentul mai prevede condițiile în care producătorii agricoli pot beneficia de subvenții majorate cu 2,5 mii lei per hectar în cazul înființării plantațiilor viticole și pomicole.</p> <p>Totodată, în vederea stimulării mecanismului de asigurare a riscurilor în agricultură a fost diversificat plafonul în funcție de cultură și suprafețe care poate să ajungă până la 1,5 mil. lei, față de vechea prevedere limitată la 400 mii lei.</p>	
2.2.2.	Acordarea creditelor financiare IMM-urilor din domeniul agriculturii care activează în Republica Moldova	anual	Fondul de garantare a creditelor agricole	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	<p>59 de credite active în anul 2018;</p> <p>91 de credite active în anul 2019;</p> <p>122 de credite active în anul 2020;</p> <p>volum al creditelor:</p> <p>58,3 mil. lei – 2018</p> <p>109,8 mil. lei –</p>	<p>Realizat</p> <p>Mijloacele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural (în continuare - FNDAMR) se aprobă anual în temeiul Legii bugetului de stat. Astfel, în anul 2019, FNDAMR a constituit 950 mil. lei, fiind în creștere cu 5,6% față de mijloacele financiare alocate în anul 2018 (900 mil. lei).</p> <p>Sursele fondului au fost repartizate pe următoarele subcategorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - contribuția statului în Fondul Național al Viei și Vinului – 25,8 mil. lei, în conformitate cu Legea bugetului de stat pentru anul 2019 nr. 303/2018, art. 2 lit. g); - plata restanțelor față de producătorii agricoli din 2018 – cca 342,0 mil. lei, în conformitate cu Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, art. 33 alin. (5); 	

					2019 166,8 mil. lei – 2020	- subvenționarea post-investițională – cca 537,2 mil. lei, conform Hotărîrii Guvernului nr.455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor FNDAMR; - subvenții în avans pentru tineri și femei fermier pentru dezvoltarea proiectelor start-up - 45,0 mil. lei, art. 23 alin. (3) a Legii nr. 276/2016, precum și a Hotărîrii Guvernului nr. 507/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele start-up din FNDAMR. În perioada de raport, a fost atins un nou record de recepționare a cererilor de solicitare a subvențiilor post-investiționale. Astfel, de către AIPA, au fost recepționate 7505 cereri de solicitare a sprijinului financiar pentru 4476 producători agricoli unici, în valoare de peste 1183,0 mil. lei, înregistrînd o creștere cu 10,6% mai mult decît valoarea subvențiilor solicitate de producătorii agricoli în anul precedent. Investițiile efectuate, au generat crearea a peste 3000 locuri noi de muncă. Mai mult, au solicitat subvenție: 2929 producători agricoli mici, ceea ce constituie 65,4%; 1205 producători agricoli mijlocii (26,9%); 342 producători agricoli mari (7,6%). Deci, se constată că numărul producătorilor agricoli mici solicitanți de subvenții este în creștere cu 2,2% față de anul precedent.	
2.2.3.	Capitalizarea continuă a Fondului de dezvoltare a creditelor agricole	anual	Fondul de garantare a creditelor agricole	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Fond de garantare a creditelor agricole capitalizat	Realizat Mijloacele financiare ale FNDAMR sunt insuficiente și majorarea acestuia este o necesitate inevitabilă. De aceea, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a solicitat rectificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2019, precum și a înaintat către Ministerul Finanțelor propuneri pentru Legea bugetului de stat pentru anul 2020, privind majorarea FNDAMR cu 630 mil. lei. <i>Notă:</i> Rapoartele analitice privind gestionarea mijloacelor financiare alocate FNDAMR se plasează anual, pe pagina web AIPA: http://www.aipa.gov.md/sites/default/files/Raport%20gest%20FNDAMR%20I%20sem%202019.pdf	
2.3. Obiectiv: Stimularea investirii economiilor în dezvoltarea afacerilor							
2.3.1.	Finanțarea întreprinderilor conform regulii 1+1 (implementarea Programului de atragere a remitențelor în economie „PARE 1+1”)	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Ministerul Economiei și Infrastructurii	160 de proiecte investiționale finanțate, inclusiv pentru femei și tineri anual; 80 mil.lei de	Realizat Pe parcursul perioadei de raportare a fost facilitat accesul la finanțare nerambursabilă pentru 210 beneficiari ai Programului „PARE 1+1”, dintre care 36,2% sunt femei, iar 45,7% tineri antreprenori. Suma totală a granturilor pentru proiectele investiționale aprobate este de 51,87 mil. lei, care va contribui la atragerea în economie a circa 127,8 mil. lei investiții.	

					investiții în economie atrase anual; 350 de beneficiari monitorizați și consultați anual	Pe parcursul anului 2019 în cadrul Programului au fost monitorizați cca 370 beneficiari și au beneficiat de servicii de consultanță individuală 2 850 persoane.	
2.4. Obiectiv: Dezvoltarea schemelor inovative de finanțare a IMM-urilor							
2.4.1.	Elaborarea și implementarea Programului-pilot național „START pentru TINERI”	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Program elaborat și aprobat în 2018; număr de afaceri gestionate de tineri asistate și finanțate; volum de investiții în economie atrase	În curs de realizare Pe parcursul anului 2019, de consultanță în domeniul antreprenorial au beneficiat 1 291 tineri. Finanțarea proiectelor investiționale pentru tineri se planifică a fi efectuată în trimestrul I al anului 2020.	
2.4.2.	Dezvoltarea unei platforme de crowdfunding pentru IMM-uri	2018-2019	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Ministerul Economiei și Infrastructurii; partenerii de dezvoltare	Platformă dezvoltată; număr de beneficiari	Inițiat În urma discuțiilor cu partenerii de dezvoltare asupra aspectelor ce țin de dezvoltarea unei platforme de crowdfunding pentru IMM-uri, au fost stabilite prioritățile de cooperare privind elaborarea și funcționalitatea platformei date pe parcursul anului 2020. Acțiune transferată pentru anul 2020.	
2.4.3.	Elaborarea și implementarea programului de suport pentru IMM-uri cu potențial de dezvoltare și export	2019-2020	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Program elaborat și aprobat; număr de IMM-uri dezvoltate și asistate; volum de investiții în economie atrase	În curs de realizare În sensul realizării acțiunii vizate, a fost elaborat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea „Programului de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizarea acestora”, examinat în cadrul ședinței Secretarilor generali de stat și transmis Cancelariei de Stat. Conform pct. 4.6.1. din Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobarea Hotărârii Guvernului este prevăzută pentru trimestru II al anului 2020, iar implementarea Programului propriu-zis pe parcursul anilor 2020-2023.	
2.4.4.	Elaborarea, diversificarea și implementarea instrumentelor de suport financiar al antreprenoriatului inovativ	anual	Academia de Științe a Moldovei; Agenția pentru		Număr de instrumente elaborate și dezvoltate;	Realizat Pe parcursul anului 2019, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare a continuat implementarea Programului de finanțare a proiectelor de inovare și transfer tehnologic, fiind un instrument de suport	

			Transfer Tehnologic		număr de IMM-uri beneficiare ale instrumentelor implementate anual	financiar al antreprenorialului inovativ. În cadrul Programului au beneficiat de finanțare 12 IMM-uri.	
2.5.	Obiectiv: Atragerea liniilor de credit pe termen lung de la instituțiile financiare internaționale						
2.5.1.	Negocierea de noi proiecte/ programe de asistență externă pentru dezvoltarea businessului agricol	anual	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Partenerii de dezvoltare	Număr de proiecte de asistență externă negociate	Realizat În anul 2019, pentru dezvoltarea businessului agricol s-a negociat proiectul Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (IFAD) în vederea realizării proiectului „Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale (IFAD VIII)”.	
2.6.	Obiectiv: Facilitarea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la achiziții publice						
2.6.1.	Coordonarea și organizarea seminarelor de instruire pentru sectorul IMM-urilor cu privire la cadrul legislativ și normativ ce reglementează domeniul achizițiilor publice	2018-2019	Agenția Achiziții Publice; Ministerul Finanțelor		Număr de instruiți organizate; număr de persoane instruite	Realizat Pe parcursul anului 2019, de către Agenția Achiziții Publice au fost organizate 4 seminare cu genericul „Participarea operatorilor economici în cadrul procedurilor de achiziții publice”, la care au participat 51 reprezentanți ai agenților economici.	
Prioritatea II Nivelul de realizare 75%		Total acțiuni – 12, inclusiv: Realizate – 9 În curs de realizare – 2 Inițiate – 1					
Prioritatea a 3-a. DEZVOLTAREA CAPITALULUI UMAN PRIN PROMOVAREA COMPETENȚELOR ȘI CULTURII ANTREPRENORIALE							
3.1.	Obiectiv: Formarea și dezvoltarea abilităților antreprenoriale						
3.1.1.	Realizarea cursurilor de instruire antreprenorială pentru: 1) IMM-uri (implementarea Programului de instruire continuă „Gestiunea Eficientă a Afacerii”); 2) tineri antreprenori (program nou); 3) migranți sau rude de gradul de întâi ale acestora (PARE 1+1)	Gestiunea Eficientă a Afacerii – anual ; programul pentru	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Ministerul Economiei și Infrastructurii	2500 de beneficiari instruiți anual, inclusiv 200 de migranți instruiți sau rudele de gradul întâi ale acestora	Realizat Pe parcursul anului 2019, de instruire în domeniul antreprenorial au beneficiat 2 480 persoane, inclusiv: 1) În cadrul Programului ”Gestiunea Eficientă a Afacerii” au fost instruite 1 263 persoane (48 cursuri de instruire în 16 raioane, inclusiv 640 beneficiari din mediul rural, 750 femei, 377 tineri); 2) În cadrul Programului „START pentru TINERI” au fost instruiți 556 tineri în domeniul afacerilor în cadrul celor 19 sesiuni. Totodată, 457 tineri au fost înrolați în procesul de generare de idei în cadrul la 20 sesiuni Hackathon;	

		u tineri – anual ; PAR E 1+1– anual				3) În cadrul Programului ”PARE 1+1” au fost instruiți 204 migranți și rudele de gradul I ai acestora (7 cursuri de instruire, inclusiv 116 beneficiari din mediul rural, 64 femei, 97 tineri).	
3.1.2.	Dezvoltarea platformei de instruire continuă a antreprenorilor la distanță	2019-2020	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Partenerii de dezvoltare	Platformă creată și funcțională; număr de module de instruire elaborate și oferite; număr de persoane instruite	Inițiat În urma discuțiilor cu partenerii de dezvoltare au fost stabilite prioritățile de cooperare privind elaborarea și funcționalitatea platformei de instruire continuă a antreprenorilor la distanță pe parcursul anului 2020.	Acțiune transferată pentru anul 2020.
3.2. Obiectiv: Dezvoltarea și promovarea educației și culturii antreprenoriale							
3.2.1.	Facilitarea implicării șomerilor prin întreprinderea măsurilor active de ocupare (consultanța, asistența și sprijinirea inițierii unei activități independente sau a unei afaceri de către șomeri)	2019-2020	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă	Număr de șomeri care au participat și beneficiat de consultanță	Realizat ANOFM a promovat lunar prin intermediul site-ului www.anofm.md , paginii de Facebook, dar și după posibilitate, prin intermediul mass-media Lista celor mai bine plătite locuri de muncă vacante înregistrate. Bilunar ANOFM a publicat pe site-ul www.anofm.md și pe rețeaua Facebook buletinul „Piața Muncii: locuri vacante” și trimestrial buletinul informativ Cererea și oferta forței de muncă. Informația respectivă a fost făcută publică pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, inclusiv la Radio Moldova. Până la data de 14 iunie 2019, prin intermediul Centrului de Apel și Comunicare au fost recepționate 2330 apeluri de informare privind serviciile prestate pe piața muncii, condițiile de ocupare a locurilor vacante, procedura de înregistrare la subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă (STOFM), accesarea portalului www.angajat.md , plasarea CV-urilor, informații privind migrația legală în scop de muncă etc. De la începutul anului până la data de 14 iunie 2019, STO au organizat: - 110 seminare informative cu diverse tematici, inclusiv cu privire la legislația în domeniul promovării ocupării forței de muncă, cu participarea a 1676 persoane aflate în căutarea unui loc de muncă;	

					<p>- 29 seminare instructive cu participarea a 241 persoane aflate în căutarea unui loc de muncă;</p> <p>- 9 seminare de ghidare în carieră cu participarea a 91 de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă;</p> <p>- 29 târguri ale locurilor de muncă, la care au participat cca 5 mii de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă.</p> <p>Au fost publicate în mass media diverse comunicate, informații, anunțuri despre servicii, activitățile organizate, au fost plasate diverse informații pe canalele de informare ale ANOFM:</p> <p>- pagina web www.anofm.md care a fost accesată de 63.383 persoane;</p> <p>- portalul www.angajat.md, accesat de 25.040 persoane;</p> <p>- platforma târgului online www.e-angajare.md, accesată de 6.852 persoane.</p> <p>Bilunar ANOFM a publicat pe site-ul www.anofm.md și pe rețeaua Facebook Buletinul „Piața Muncii: locuri vacante”. Informația respectivă a fost făcută publică pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, inclusiv la Radio Moldova.</p> <p>Prin intermediul Centrului de Apel – Piața Muncii au fost recepționate 5577 apeluri de informare privind serviciile prestate pe piața muncii, condițiile de ocupare a locurilor vacante, informații privind formarea profesională, migrația legală în scop de muncă etc.</p> <p>Subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă au organizat:</p> <p>- 674 seminare informative cu diverse tematici, inclusiv cu privire la legislația în domeniul promovării ocupării forței de muncă, cu participarea a 7187 persoane aflate în căutarea unui loc de muncă;</p> <p>- 61 târguri ale locurilor de muncă, la care au participat 6788 persoane aflate în căutarea unui loc de muncă și 487 angajatori.</p> <p>ANOFM împreună cu STOFM au organizat la data de 18 februarie 2019, „Ziua Ușilor Deschise”. 830 persoane aflate în căutarea unui loc de muncă au participat la seminarele de informare privind serviciile prestate și aspecte ale noii Legi cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj. Peste 430 persoane au participat la activități de ghidare în carieră și de recrutare a personalului pentru agenții economice organizate de STOFM. Peste 950 persoane au vizitat birourile STOFM și au discutat direct cu angajații, au făcut cunoștință cu specificul muncii care o desfășoară.</p> <p>Au fost publicate în mass media diverse comunicate, informații, anunțuri despre servicii, activitățile organizate, au fost plasate diverse informații pe canalele sale de informare:</p> <p>-pagina web www.anofm.md care a fost accesată de 127386 persoane;</p>	
--	--	--	--	--	---	--

						<p>- portalul www.angajat.md, accesat de 57687 persoane;</p> <p>- platforma târgului online www.e-angajare.md, accesată de 11489 persoane.</p>	
3.2.2.	Organizarea cursurilor de formare profesională la specialitatea contabilitate și management (bazele antreprenoriatului)	anual	<p>Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;</p> <p>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale</p>	<p>Instituțiile de învățământ;</p> <p>autoritățile publice locale</p>	<p>Număr de persoane instruite;</p> <p>număr de persoane angajate după absolvirea cursurilor</p>	<p>Realizat</p> <p>Pe parcursul anului 2019 au absolvit cursuri de formare profesională 868 șomeri, inclusiv la specialitățile: <i>contabil - 44 persoane</i>, au fost plasați în câmpul muncii 73 persoane (inclusiv din cei care au absolvit anterior); <i>management - 10 persoane</i>, au fost plasați în câmpul muncii 14 persoane (inclusiv din cei care au absolvit anterior).</p> <p>Totodată, la 7 iunie 2019, în parteneriat cu Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri s-a desfășurat Concursul Național al Planurilor de Afaceri elaborate în cadrul disciplinei „Bazele Antreprenoriatului”, ediția 2019, cu scopul de a promova spiritul antreprenorial în rândul elevilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic secundar și postsecundar, prin aprecierea celor mai bune planuri de afaceri, elaborate de elevi în cadrul disciplinei „Bazele Antreprenoriatului”. Pentru premiarea câștigătorilor a fost alocată suma de 15.000 lei, repartizată astfel: locul I – 7.000 MDL, locul II – 5.000 MDL, locul III – 3.000 MDL.</p> <p>În cadrul Programului „Costești-Capitala Tineretului 2019”, în parteneriat cu Asociația Obștească „Eco-Răzeni” se implementează proiectul „SPOR - șanse sporite pentru integrarea socio-profesională a tinerilor” care are drept unul dintre obiectivele de bază stimularea spiritului de întreprinzător și dezvoltarea competențelor antreprenoriale în rândul a 5% din populația tânără, inclusiv din categorii defavorizate, din raionul Ialoveni până în luna decembrie 2019.</p> <p>În cadrul Programului anual de Granturi pentru sectorul de tineret 2019, se implementează în parteneriat cu A.O. „Acceleratorul de Inovații și Antreprenoriat Dreamups” proiectul „Dezvoltarea oportunităților de educație antreprenorială și inițiere a afacerilor în rândul tinerilor din Republica Moldova” care are drept scop dezvoltarea oportunităților de instruire antreprenorială a tinerilor din Republica Moldova prin încurajarea execuției și implementării ideilor de afaceri, educarea abilităților antreprenoriale tinerilor de pe băncile liceelor și facilitarea accesului tinerilor la oportunitățile de antreprenoriat.</p>	<p>Procedura de achiziționare a serviciilor de formare profesională, prin licitație a decurs cu dificultăți; a fost și repetată pentru unele profesii/meserii deoarece nu au depus acte furnizorii de formare profesională; sistemul informațional a fost ajustat cu întârziere; contractele au fost înregistrate de către trezorerie cu întârziere.</p>
3.2.3.	Susținerea acțiunilor și inițiativelor de promovare a antreprenoriatului în rândul tinerilor	anual	<p>Ministerul Educației, Culturii și Cercetării</p>		<p>Număr de activități susținute</p>	<p>Realizat</p> <p>Pe parcursul anului 2019, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării (MECC) a realizat proiecte care au avut ca scop stimularea inițiativelor și dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor. Prin intermediul</p>	

					<p>Programului „Costești-Capitala Tineretului 2019” au fost realizate următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schimb de bune practici prin Programul Erasmus+ „Young entrepreneurs” (14-25 ianuarie 2019, Bacău, România), la care au participat 6 tineri din Republica Moldova. Scopul schimbului de experiență a fost de a instrui tinerii în domeniul antreprenoriatului, precum și de a încuraja/ghida tinerii cu oportunități reduse în deschiderea propriilor afaceri; - Sesiuni de informare a tinerilor privind oportunitățile de antreprenoriat existente. Sesiunile au constituit un spațiu favorabil pentru stimularea creativității și generarea ideilor de afaceri inovatoare și durabile, având drept obiective: stimularea spiritului de întreprinzător și formarea competențelor antreprenoriale de bază în rândul tinerilor; informarea tinerilor despre oportunitățile de participare economică și posibilitățile de lansare a afacerilor și instruire în domeniul gestionării afacerilor. <p>Prin intermediul Programului de Granturi 2019 pentru organizațiile de tineret au fost realizate 2 proiecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Purple Digital School”, unde au fost instruiți 100 de tineri interesați de domeniul digital în 3 subdomenii cerute de angajatori, și anume: Web Development, Social Media Management și Design Digital, iar 45 de tineri au fost certificați, dintre care 10 tineri au fost încadrați în câmpul muncii; - „Dezvoltarea oportunităților de educație antreprenorială și inițiere a afacerilor în rândul tinerilor din Republica Moldova”, orientat spre dezvoltarea oportunităților de instruire antreprenorială a circa 400 de tineri (beneficiari direcți) din Republica Moldova prin încurajarea execuției și implementării ideilor de afaceri, educarea abilităților antreprenoriale ale tinerilor din licee și facilitarea accesului tinerilor la oportunitățile de antreprenoriat. <p>La data de 06.03.2019, cu suportul Ministerului, a fost organizat „Târgul Firmelor de Exercițiu”, ediția a XI-a. Scopul evenimentului a fost de a dezvolta aptitudinile antreprenoriale în rândul elevilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic și de a promova conceptul de „firmă de exercițiu”. La târg au fost înscrise 50 de firme de exercițiu participante, din cadrul a 13 instituții de învățământ profesional tehnic.</p> <p>În parteneriat cu Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistenți în afaceri a fost desfășurat Concursul Național „Cel mai bun plan de afaceri”, ediția 2019, cu scopul de a promova spiritul antreprenorial în rândul elevilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic secundar și post-secundar, prin aprecierea celor mai bune planuri de afaceri elaborate de</p>	
--	--	--	--	--	---	--

						elevi în cadrul disciplinei „Bazele Antreprenoriatului”. Pentru premiarea câștigătorilor, a fost alocată suma de 15 mii lei.	
3.2.4.	Susținerea inițiativelor și proiectelor privind desfășurarea forumurilor regionale și naționale ale tinerilor antreprenori	anual	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării		Număr de tineri antreprenori participanți la evenimente; număr de forumuri susținute	<p>Realizat</p> <p>La 30 mai 2019, s-a desfășurat a IX-a ediție a Târgului locurilor de muncă pentru Tineret. Eveniment organizat de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).</p> <p>Evenimentul a oferit: oportunități de cunoaștere a ofertelor de muncă a angajatorilor (prezentarea locurilor de muncă vacante, discuții și negocierea unui loc de muncă cu agenții economici, aplicarea CV-lor la angajatori), ghidare în carieră (participanții la eveniment au avut posibilitatea să-și identifice domeniile prioritare de interes profesional), oportunități de dezvoltare personală și profesională, informarea tinerilor în cadrul spațiului „E-coffee” printr-o manieră dinamică și interactivă la subiectul: „Tips&tricks pentru jobul tău de vis”.</p> <p>La Târg au participat 51 agenți economici, care au prezentat peste 2000 locuri de muncă libere din diferite domenii: tehnologii informaționale, industria ușoară, prelucrătoare și alimentară, comerț, finanțe, prestări servicii, etc. În cadrul Târgului angajatorii au discutat cu circa 1500 tineri care au solicitat informații privind locurile de muncă libere și condițiile de ocupare a lor. Au fost selectați pentru interviul de angajare 320 candidați. Pe perioada desfășurării Târgului locurilor de muncă toate persoane interesate au fost informate despre serviciile, ofertele de muncă libere, oportunități de formare profesională cât și posibilitatea de a accesa Târgul on-line a locurilor de muncă pentru tineret - www.e-angajare.md</p>	
3.2.5.	Introducerea conținuturilor privind economia verde în curriculumul pentru învățământul liceal	2018	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării		Conținuturi privind economia verde introduse în curriculumul pentru învățământul liceal	<p>Realizat</p> <p>În anul 2019 a continuat Reforma curriculară care a determinat corelarea politicilor curriculare cu standardele educaționale naționale și internaționale și formatarea profilului absolventului și prin prisma finalităților educaționale și a sistemului de competențe-cheie. În procesul de revizuire curriculară a avut loc inserția conținuturilor curriculare pe dimensiunea „Economia verde” în curricula disciplinară cu tangența directă/a domeniului economiei verzi. Totodată, Planul cadru de învățământ oferă fiecărui elev posibilitatea de a opta pentru discipline opționale. Disciplinele opționale reprezintă componenta flexibilă a Planului-cadru de învățământ care contribuie la dezvoltarea unor competențe transversale. Domeniile prioritare includ inclusiv și „Educația pentru dezvoltare durabilă”, care constituie utilizarea competențelor în domeniul educației ecologice pentru înțelegerea și identificarea de soluții</p>	

						în cazul problemelor locale și globale, precum cele de dezvoltare durabilă, de mediu, de economie verde etc.	
3.2.6.	Organizarea seminarelor informaționale, trainingurilor, meselor rotunde, workshopurilor și a forumurilor pentru IMM-uri în vederea ameliorării climatului antreprenorial și investițional, sporii competențelor acestora în sfera inovațională	anual	Academia de Științe a Moldovei; Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Număr de evenimente organizate; număr de administratori și rezidenți participanți la instruire	Realizat Pe parcursul anului 2019, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare a organizat 34 de evenimente în diferite localități din întreaga țară, cu participarea totală a peste 250 de persoane.	
3.2.7.	Elaborarea unui catalog de succes în procesul de lansare a startupurilor inovaționale cu recomandări și bune practici	2018-2019	Academia de Științe a Moldovei; Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Catalog elaborat și plasat pe pagina web	Realizat În anul de referință a fost elaborat și publicat catalogul „Horizont 2020 Success stories of Moldova” cu descrierea proiectelor finanțate în cadrul Programului H2020, plasat pe pagina web a Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare.	
3.2.8.	Asigurarea instruirii continue a managerilor și rezidenților incubatoarelor inovaționale și parcurilor științifico-tehnologice	2018-2020	Academia de Științe a Moldovei; Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Număr de evenimente organizate; număr de administratori și rezidenți participanți la instruire	Realizat Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare a continuat dezvoltarea capacităților de inovare ai celor 9 manageri ale incubatoarelor inovaționale și parcurilor științifico-tehnologice existente și rezidenților acestora în cadrul a circa 35 evenimente organizate pe parcursul anului de referință, totodată prin finanțarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de inovare și proiectelor de inovare și transfer tehnologic.	
3.3. Obiectiv: Crearea sistemului informațional și consultativ pentru IMM-uri							
3.3.1.	Organizarea expozițiilor de ramură, conferințelor, seminarelor, meselor rotunde, atelierelor de lucru pentru agenții economice în scopul dezvoltării culturii antreprenoriale și a performanțelor manageriale în domeniul construcțiilor	anual	Ministerul Economiei și Infrastructurii		Număr de evenimente organizate; număr de agenți economici instruiți	Realizat În perioada 3-6 aprilie 2019 s-a desfășurat Expoziția de ramură „Moldconstruct”, ce a găzduit desfășurarea a seminarelor în cadrul cărora au fost efectuate prezentări cu următoarele tematici: - Noile prevederi ale Regulamentului cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții; - Punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor; - Prezentarea Legii nr. 276/2018 cu privire la condominiu. De asemenea, pe parcursul anului 2019 au fost organizate și desfășurate 44 comisii de atestare a specialiștilor în domeniul construcțiilor în cadrul cărora au fost atestați 1 387 specialiști. În acest context, specialiștii au fost	

						instruiți privind legislația și documentele normative în construcții actualizate, tehnologiile și materialele noi de construcție.	
3.3.2.	Informarea grupurilor-țintă (ale reprezentanților IMM) privind particularitățile Zonei de Comerț Liber, Aprofundat și Cuprinzător	2018-2019	Ministerul Economiei și Infrastructurii; Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii; Agenția de Investiții	Delegația Uniunii Europene	Număr de activități organizate/persoane informate; materiale informative diseminate privind particularitățile și oportunitățile oferite de Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător	<p>Realizat</p> <p>Agenția de Investiții în parteneriat cu proiectul Uniunii Europene „Vizibilitate și comunicare în contextul DCFTA a lansat programul „Export Morning”, adresat întreprinderilor autohtone interesate să-și extindă competențele și să-și crească nivelul de competitivitate pentru efectuarea unui export eficient.</p> <p>Programul presupune sesiuni de instruire și consultanță pentru companiile exportatoare sau cele interesate de a iniția această activitate, axate pe furnizarea de informații care să permită agenților economici să beneficieze pe deplin de oportunitățile oferite de Acordul de Asociere cu UE, semnat în 2014.</p> <p>Sesiunile au un caracter lunar de desfășurare, fiecare dintre ele fiind dedicate unei țări strategice pentru Republica Moldova. „Export Morning” a fost conceput ca o platformă interactivă de schimb de informații și bune practici care să ofere soluții concrete pentru intensificarea exporturilor către destinația de export, dar și pentru înlăturarea eventualelor bariere în calea exportatorilor autohtoni. În 2019 au avut loc 3 sesiuni cu participarea a peste 120 companii locale.</p> <p>Totodată, în cadrul evenimentului Moldova Business Week 2019, Agenția de Investiții a inclus în agenda primei zile a evenimentului panelul „Oportunități oferite de DCFTA”.</p> <p>Totodată, pe parcursul anului 2019, ODIMM a organizat sistematic sesiuni de informare și consultare, privind programele de suport în afaceri destinate IMM. În cadrul celor 22 evenimente, au fost informați circa 1 400 de antreprenori și potențiali antreprenori, care s-au desfășurat în 10 localități ale țării.</p>	
3.4.	Obiectiv: Dezvoltarea și promovarea educației agenților economici, capacității decizionale a consumatorilor prin creșterea numărului consumatorilor și agenților economici educați și informați						
3.4.1.	Scăderea nivelului tranzacțiilor prejudiciabile pentru consumatori prin educarea și acordarea consultațiilor privind cerințele aplicabile produselor/serviciilor plasare pe piață, raporturile contractuale	anual	Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Vizite de consultanță efectuate; creșterea cu 20% anual a numărului consumatorilor educați și informați;	<p>Realizat</p> <p>Pe parcursul anului de referință, de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței au fost efectuate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 7 campanii tematice de informare; - 114 vizite de consultanță în Consilii raionale, Primării, centre comerciale/supermarkete/colective de muncă, piețe, instituții de învățământ; - 5 evenimente tematice tradiționale desfășurate. <p>În total, în cadrul activităților de informare, apelurilor telefonice înregistrate de Agenție, consultărilor din oficiu, examinării petițiilor, au</p>	

					cazuri de succes înregistrate; prejudicii recuperate de consumatori/ bani restituiți consumatorilor	primit consultanță, referitor la cerințele aplicabile produselor/serviciilor plasate pe piață, raporturile contractuale, 20 410 persoane dintre care 18 470 consumatori. Acordarea consultanței consumatorilor a contribuit la dezvoltarea capacității lor decizionale și a sporit activismul acestora în vederea reclamării neconformităților admise de operatorii economici, încât pe parcursul anului au parvenit 1 493 petiții și 6 417 apeluri telefonice. În rezultatul examinării petițiilor: - au fost înregistrate 154 cazuri de succes, soluționare amiabilă a reclamațiilor de către operatorii economici, privind remedierea, înlocuirea, restituirea contravalorii produsului/serviciului neconform: - 104 consumatori au fost despăgubiți prin restituirea contravalorii produselor/serviciilor neconforme, în sumă de circa 1,9 mil. lei; - 50 consumatori au primit produse preschimbate sau reparate.	
3.4.2.	Schimbarea accentului de la control la informare; consolidarea cunoștințelor, evaluarea riscurilor activității agenților economici	anual	Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Creșterea cu 20% anual a numărului agenților economici informați; număr de agenți economici evaluați, controlați, conformați dintre cei supuși controlului; mese rotunde organizate	Realizat În perioada de referință au primit consultanță din partea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței 1 940 agenți economici. Inclusiv, au fost desfășurate 8 mese rotunde cu mediul de afaceri din comerț, alimentație publică, reprezentanții instituțiilor preșcolare, industria turismului, administratori ai stațiilor PECO. Pe parcursul anului a fost evaluat gradul de risc al activității desfășurate de circa 917 agenți economici pasibili controlului de stat, dintre care 435 agenți economici cu un grad de risc înalt au fost incluși în Planul de control pentru anul 2020.	
Prioritatea III Nivelul de realizare 92,9%		Total acțiuni – 14, inclusiv: Realizate – 13 În curs de realizare – 0 Inițiate – 1					
Prioritatea a 4-a. SPORIREA COMPETITIVITĂȚII IMM-urilor ȘI ÎNCURAJAREA SPIRITULUI INOVATOR							
4.1.	Obiectiv: Stimularea participării agenților economici la expoziții și târguri						
4.1.1.	Optimizarea și implementarea Programului de stimulare a participării agenților economici la târguri și expoziții	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Regulamentul Programului revizuit și aprobat; număr de agenți	Realizat Regulamentul Programului de stimulare a participării agenților economici la târguri și expoziții a fost aprobat la 31.07.2019, prin decizia Consiliului de Coordonare al ODIMM.	

			r Mici și Mijlocii		economici susținuți pentru participare la expoziții	Pe parcursul anului de referință prin intermediul Programului au fost subvenționați 105 agenți economici, suma totală a subvenției acordate constituind 295,6 mii lei.	
4.3.	Obiectiv: Îmbunătățirea și dezvoltarea capacităților tehnice și inovatoare ale IMM-urilor						
4.3.1.	Evaluarea potențialului inovator al IMM-urilor și îmbunătățirea posibilităților de dezvoltare a acestuia prin efectuarea studiilor asupra proiectelor de transfer tehnologic	2018-2020	Agencia pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Număr de IMM-uri implicate în clustere	Realizat Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare evaluează permanent potențialul inovator al IMM-urilor în vederea dezvoltării acestora. În anul 2019 au fost evaluate 12 IMM-uri, fiind analizate perspectivele de dezvoltare a proiectelor de inovare și transfer tehnologic din bugetul de stat, cu monitorizarea continue și recomandări de dezvoltare în viitor. Au fost conduse trei evaluări a managementului inovațional în cadrul la trei IMM-uri, prin intermediul proiectului H2020 „PROBIM”, utilizând metodologia de evaluare IMPROVE. La finalul exercițiului fiecare IMM a recepționat raportul și planul de acțiuni privind recomandările de dezvoltare în continuare.	
4.4.	Obiectiv: Facilitarea dezvoltării grupării IMM-urilor în clustere						
4.4.1.	Susținerea creării clusterelor științifico-tehnologice	În limitele bugetului aprobat	Academia de Științe a Moldovei; Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Număr de IMM-uri implicate în clustere	Realizat Pe parcursul anului 2019, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare a continuat să promoveze în cadrul diverselor evenimente idea asocierii IMM-urilor în clustere și a diseminat informația aferentă platformei https://www.clustercollaboration.eu/ . Clusterelor pot să se înregistreze pe platformă și să apară pe hartă, precum și să găsească informații utile și posibilități de colaborare. Astfel, Agenția a acordat suport la înregistrarea celor două clustere în platformă: 1) Energy and Biomass Cluster și 2) Sorintex cluster. Această platformă este utilizată în cadrul proiectului „EaP PLUS” din cadrul Programului „Orizont 2020”, care s-a finalizat în septembrie 2019 și în care Agenția a fost partener. Unul dintre obiectivele proiectului a fost promovarea politicii clustereale de stat în țările Parteneriatului Estic de Vecinătate, fiind prezentate rapoartele privind acest aspect. În anul 2019 Agenția a continuat colaborarea cu cele 12 IMM implicate în clustere. Agenția a susținut prelungirea Acordului de colaborare și funcționare a clusterului inovativ „ELCHIM-MOLDOVA”, condus de S.A. „Uzina Topaz”.	
4.4.2.	Consolidarea capacității de cooperare a IMM-urilor prin	anual	Ministerul Economiei și Infrastructurii		Număr de sesiuni de	Realizat	

	integrarea acestora în rețele de clustere				instruire organizate	<p>În vederea preluării și efectuării schimbului bunelor practici în ceea ce privește crearea rețelelor de clustere la nivel național, pe parcursul anului de referință au fost organizate următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. În perioada 29 ianuarie – 1 februarie 2019 misiuni economice ale proiectului „InPULSE Partners” la Soroca, Nisporeni, Cahul și Chișinău; 2. La finele lunii ianuarie al anului 2019, de către Camera de Comerț și Industrie în cadrul expoziției „Fabricat în Moldova” a fost organizat Atelierul de lucru „Dezvoltarea Clusterelor în Republica Moldova”, scopul acestuia fiind prezentarea progresului înregistrat în vederea stimulării inițiativelor de cluster la nivel național; 3. În perioada 23 – 26 septembrie 2019, vizita de studiu la Bratislava, Republica Slovacă, prin intermediul programului Shareing Slovak Experience (SSE), implementat de OECD și Ambasada Republicii Slovace la Chișinău în cadrul căreia reprezentanții Ministerului Economiei și Infrastructurii, Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii și ai Camerei de Comerț și Industrie au participat la o serie de întâlniri cu (a) Instituții de promovare a exportului și a investițiilor (Agenția Slovacă de Investiții și Dezvoltare Comercială, Agenția Slovacă de Afaceri) și (b) Exemple de clustere (cluster bioeconomie, automobilistică/turism); 4. În perioada 18 – 21 noiembrie 2019 misiunile de staff exchange din cadrul rețelei Enterprise Europe Network; 5. Pe data de 26 decembrie 2019 a fost prezentat drept urmare a lucrului comun dintre Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), ODIMM și MEI, proiectul Programului-pilot de susținere a inițiativelor de cluster. Obiectivul general al Programului este de a oferi suport în procesul de clusterizare prin stimularea cooperării între actorii economici și reprezentanții infrastructurii de suport în afaceri, oferirea suportului necesar în creșterea competitivității și potențialului de export a IMM. 	
4.4.3.	Elaborarea documentelor metodice pentru organizarea clusterelor și implementarea conceptului de <i>cluster</i>	anual	Institutul Național de Cercetări Economice; Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Număr de documente elaborate; număr de clustere inițiate	<p>În curs de realizare</p> <p>În perioada anilor 2017 și 2018 ODIMM cu suportul Comisiei Europene prin intermediul Instrumentului de Asistență Tehnică și Schimb de Informații TAIEEX, Republica Moldova a beneficiat de asistența experților Comisiei Europene privind generarea unui model de cluster adaptat la contextul național. În perioada dată, au fost organizate o serie de ateliere de lucru în scopul identificării industriilor cu potențial de creare a clusterelor, precum și stabilirea unei metodologii de creare a clusterelor. Drept urmare a atelierelor de lucru, precum și a întâlnirilor locale cu actorii</p>	Acțiune transferată pentru anul 2020

			r Mici și Mijlocii			<p>cheie, în anul 2018 au fost lansate primele două inițiative de cluster „CREATIVE Cahul” (industria creativă) și „SORINTEX Soroca” (industria textilă).</p> <p>Următoarea inițiativă de cluster se preconizează a fi lansată în industria agro-alimentară în raionul Nisporeni.</p> <p>Având la bază bunele practici europene, pe parcursul anului 2019, Ministerul a elaborat proiectul „Programului de facilitare a grupării IMM-ilor în clustere”, care are drept scop susținerea creșterii competitivității și valorii adăugate produse de către IMM din Republica Moldova și stimularea integrării acestora în ecosisteme regionale de inovare.</p> <p>Notă: Conform Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023 acțiunea vizată este planificată a fi realizată pentru luna decembrie anul 2023.</p>	
4.5. Obiectiv: Asistența pentru IMM-uri în crearea afacerilor inovatoare							
4.5.1.	Consolidarea procesului de informare și asistență pentru potențialii antreprenori și IMM-uri în scopul participării la programul COSME	anual	Academia de Științe a Moldovei; Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Număr de evenimente informative organizate; număr de IMM-uri beneficiare	<p>Realizat</p> <p>În anul 2019, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare a organizat 30 sesiuni cu privire la promovarea programului „Orizont 2020” și COSME cu participarea a peste 250 persoane, inclusiv reprezentanți ai IMM.</p>	ÎMM-urile din Moldova nu pot beneficia de Componenta I privind „Acces la finanțare” din cadrul programului COSME, conform prevederilor acordului semnat cu UE.
4.5.2.	Extinderea infrastructurii inovatoare prin crearea, susținerea și dezvoltarea incubatoarelor de inovare (inclusiv pe lângă universități)	anual	Academia de Științe a Moldovei; Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Număr și tip de entități inovatoare create; număr de rezidenți noi	<p>Realizat</p> <p>În anul 2019 au fost finanțate trei proiecte de dezvoltare a infrastructurii de inovare, și anume a Parcului Științifico-Tehnologic „Academica” cu incubatorul de inovare „Inovatorul”, a incubatorului de inovare „Politehnica” din cadrul Universității Tehnice a Moldovei și a incubatorului de inovare „InnoCenter” din cadrul Universității de Stat din Comrat.</p> <p>Totodată, a fost semnat Acordul de colaborare între Parcul Științifico-Tehnologic „Academica” și incubatorul de inovare „Politehnica”.</p>	

						Au fost aprobați 12 rezidenți noi.	
4.5.3.	Promovarea Programului „Orizont 2020” și facilitarea participării IMM-urilor	anual	Academia de Științe a Moldovei; Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Număr de IMM-uri participante și beneficiare; număr de consultații acordate; număr de evenimente de promovare și informare organizate	Realizat Pe parcursul anului de referință a fost acordată asistență informațională și metodică prin oferirea a peste 100 de consultații individuale instituțiilor de cercetare și companiilor private pentru elaborarea și promovarea proiectelor acestora în cadrul Programului ”Orizont 2020”. Au fost organizate 20 sesiuni de informare pentru cadrul științific și didactic, cu participarea totală a peste 250 de persoane. A fost organizată școala de vară și ateliere de lucru în vederea dezvoltării capacităților de scriere a proiectelor din cadrul IMM-urilor și a persoanelor interesate.	
4.5.4.	Asistența IMM-urilor pentru dezvoltarea ideilor de afaceri inovatoare	anual	Academia de Științe a Moldovei; Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Număr de IMM-uri beneficiare	Realizat De către Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare, pe parcursul anului de referință a fost lansat concursul suplimentar al proiectelor de inovare și transfer tehnologic finanțate din bugetul de stat. În perioada de promovare a concursului, Agenția a acordat asistență IMM-urilor interesate pentru dezvoltarea ideilor de afaceri inovatoare și transformarea în propuneri de proiecte. La concurs au fost depuse 20 propuneri de proiecte și au fost selectate pentru finanțare 8 proiecte.	
4.6.	Obiectiv: Sporirea rolului proprietății intelectuale și al inovațiilor în dezvoltarea IMM-urilor						
4.6.1.	Sporirea gradului de informare a IMM-urilor privind rolul proprietății intelectuale pentru dezvoltarea afacerilor; organizarea seminarelor tematice în domeniul proprietății intelectuale destinate IMM-urilor, cu participarea experților naționali și internaționali	anual	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderi Mici și Mijlocii	Număr de vizite la IMM; număr de seminare organizate; număr de participanți; număr de materiale diseminate	Realizat În perioada de referință, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a organizat și/sau a participat la următoarele evenimente: - Seminarul de instruire cu genericul „Managementul inovațional al UE”, organizat în cadrul școlii de iarnă Jeann Monne de la ASEM, la data de 24.01.2019; - Atelierul de lucru cu genericul „Crearea avantajului concurențial: ce trebuie să cunoaștem despre brand, ambalaj sau produs inovativ”, organizat în cadrul expoziției „Fabricat în Moldova”, la data de 31.01.2019; - Seminarul cu genericul „Promovarea inovațiilor în rândul tinerilor antreprenori”, organizat în cadrul Platformei de Cooperare și Suport în Afaceri, la data de 14.02.2019; - 14 seminare de informare și consultanță a agenților economici din teritoriu, organizate în cadrul proiectului DCFTA cu genericul „INFO Business: Întreabă expertul”, în perioada februarie-mai 2019;	

						<ul style="list-style-type: none"> - Seminarul de informare cu genericul „Proprietatea intelectuală - factor important în dezvoltarea și promovarea unei afaceri” pentru rezidenții „InnoCenter”, organizat în or. Comrat, la data de 15.03.2019; - Întrunile cu agenții economici din s. Selemet, r. Cimișlia și com. Cărpineni, r. Hîncești, organizate în cadrul Proiectului MiDL, la data de 18.08.2019; - Trainingul „Produse cu Indicații Geografice Protejate și procesul de certificare al acestora”, organizat de AO „Centrul de consultanță în afaceri”, la data de 20.08.2019; - Forumul Economic Local, organizat în com. Cărpineni, r. Hîncești, la data de 25.08.2019; - Vizita la AGEPI a participanților Școlii de toamnă „Academie Internationale de L’entrepreneuriat”, organizată la data de 25.09.2019; - Concursul economic studentesc „Azi STUDENT, mâine ANTREPRENOR” din 20.11.2019; - Conferința inovațională internațională, ediția a IV-a, organizată de AGEPI în cooperare cu OMPI, cu suportul MECC, în perioada 20-21.11.2019; - Trainingul „Marketing și Branding al produselor agricole pentru export, organizat de AO „Centru de consultanță în afaceri”, la data de 26.11.2019; - Concursul ideilor de business inovative (ediția a VIII-a) (jurizarea lucrărilor participante la etapa finală), Incubatorul Inovațional „InnoCenter” (Comrat, 06.12.2019). <p>În cadrul acestor evenimente au participat peste 1 100 persoane și au fost diseminate circa 5 050 de exemplare de materiale promoționale.</p> <p>În anul 2019, Agenția a promovat informația privind rolul proprietății intelectuale pentru dezvoltarea afacerilor, în rândul agenților economici, inclusiv din sectorul IMM, în cadrul a 26 de evenimente, inclusiv 2 concursuri, 10 vizite la întreprinderi, precum și în cadrul a 12 expoziții naționale.</p>	
4.6.2.	Promovarea în rîndul IMM-urilor a sistemului de susținere a brevetării în străinătate a invențiilor și soiurilor de plante create în Republica Moldova	anual	Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală		Sistem promovat; număr de IMM-uri beneficiare de sprijin financiar	<p>Realizat</p> <p>Mecanismul de susținere a brevetării în străinătate a invențiilor și a soiurilor de plante create în Republica Moldova a fost elaborat și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 805/2016 „Regulamentul cu privire la susținerea brevetării în străinătate a invențiilor și a soiurilor de plante create în Republica Moldova”. Mecanismul a fost și este promovat în continuare în cadrul tuturor evenimentelor organizate de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală și instituțiile partenere, titularii de drepturi și solicitanții fiind informați cu privire la posibilitatea obținerii finanțării</p>	

						în cazul brevetării în străinătate a invențiilor și a soiurilor de plante. De asemenea, informația completă privind procedura dată poate fi accesată și pe pagina web oficială a Agenției www.agepi.gov.md . Deocamdată, de către solicitanții autohtoni, nu au fost depuse cereri în vederea obținerii finanțării pentru brevetarea în străinătate a invențiilor sau a soiurilor de plante create în Republica Moldova.	
4.6.3.	Prestarea serviciilor de prediagnoză a proprietății intelectuale în vederea valorificării potențialului intelectual al IMM-urilor	anual	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală		Număr de IMM-urilor beneficiare de servicii de prediagnoză; număr de obiecte de proprietate intelectuală înregistrate	Realizat În anul 2019, de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală au fost realizate 3 activități de prediagnoză în cadrul proiectului VIP4SME și 10 rapoarte de prediagnoză preliminară în cadrul a 10 întruniri la care au participat peste 60 întreprinderi mici și mijlocii.	
4.6.4.	Promovarea inovațiilor, produselor și tehnologiilor noi protejate prin drepturi de proprietate intelectuală în rândul IMM-urilor pentru sporirea competitivității acestora, inclusiv prin intermediul platformei Expoziției Internaționale Specializate „INFOINVENT”	2019	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderi Mici și Mijlocii	Număr de acțiuni de promovare desfășurate; număr de IMM-uri participante la expoziție	Realizat Expoziția Internațională Specializată „Infoinvent”, ediția a XVI-a, a avut loc în perioada 20-23 noiembrie 2019 la CIE Moldexpo. Evenimentul a fost organizat de către AGEPI și CIE „Moldexpo” S.A., în parteneriat cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare. AGEPI a participat cu stand expozițional și a acoperit cheltuielile de organizare și desfășurare a expoziției. La expoziție au participat aproximativ 80 de instituții și întreprinderi, tineri creatori și inventatori din circa 10 țări (Republica Moldova, România, Italia, Republica Coreea, Vietnam etc.), care au prezentat la standurile expoziționale peste 450 de invenții, produse/servicii inovative și creative, proiecte de cercetare, de inovare și de transfer tehnologic etc. La expoziție și-au expus lucrările 11 întreprinderi din sectorul IMM din republică. De asemenea, în cadrul festivității au fost acordate mențiuni speciale ale instituțiilor internaționale prezente la eveniment, printre care Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci din România, Forul Inventatorilor Români etc. De menționat, că EIS Infoinvent a devenit o platformă de comunicare și colaborare în domeniul proprietății intelectuale, creativității și inovării. Astfel, programul interactiv al expoziției, care s-a desfășurat în perioada 20-23 noiembrie 2019, a cuprins mai multe mese rotunde dedicate	

						<p>promovării inovațiilor și proprietății intelectuale în rândul mediului de afaceri, și anume:</p> <p>a) Conferința Inovațională Internațională cu genericul „Proprietatea Intelectuală și Dezvoltarea Durabilă”, care a fost organizată în perioada 20-21 noiembrie 2019 de către AGEPI în cooperare cu Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (OMPI) și cu suportul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării. La eveniment au participat reprezentanți ai OMPI, Oficiului European de Brevete (OEB), Oficiului Eurasiatic de Brevete (OEAB), precum și reprezentanți ai oficiilor de PI din România, Estonia, Polonia și Ungaria. De asemenea, la conferința inovațională au fost prezenți și reprezentanți ai instituțiilor și organizațiilor ce activează în sfera de cercetare, inovare și învățământ superior din Republica Moldova, rezidenți ai parcurilor științifico-tehnologice și incubatoarelor inovaționale, experți în domeniul proprietății intelectuale, precum și reprezentanți ai mediului de afaceri;</p> <p>b) Evenimentul dedicat indicațiilor geografice autohtone, în cadrul căruia au participat cca 20 de producători de produse tradiționale cu indicații geografice (IG), denumiri de origine (DO) și specialități tradiționale garantate (STG). Aceștia au organizat o prezentare cu degustare a produselor tradiționale cu indicații geografice protejate sau cu potențial de a fi protejate din diferite regiuni ale Republicii Moldova.</p> <p>c) Ziua de informare și training „Rețeaua europeană a centrelor de cercetare și inovare (ENRICH)”, organizat de către ANCD, destinat antreprenorilor cu potențial de inovare și cercetătorilor în vederea facilitării cooperării întru dezvoltarea proiectelor de anvergură multinațională. De asemenea, au fost organizate și o serie de evenimente și de către partenerii expoziției, inclusiv: Show UTM – Mașinăria Rube Golberg, lansări de carte, Master-class – Arta și tehnica confecțiilor din piele etc.</p>	
Prioritatea IV Nivelul de realizare 92,3%		Total acțiuni – 13, inclusiv: Realizate – 12 În curs de realizare – 1 Inițiate – 0					
Prioritatea a 5-a. FACILITAREA DEZVOLTĂRII IMM-urilor ÎN REGIUNI							
5.1.	Obiectiv: Dezvoltarea infrastructurii de suport în afaceri din regiuni						
5.1.1.	Dezvoltarea și extinderea serviciilor Centrului de Consultanță și Asistență în Afaceri în regiuni	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilo	Incubatoare de afaceri	Număr de servicii de consultanță specializată, inclusiv cele	Realizat În perioada de raportare, ODIMM, prin intermediul Centrului de Consultanță și Asistență în Afaceri, a acordat 2 637 de consultații individuale primară și specializată.	Resurse financiare insuficiente și numărul redus de

			r Mici și Mijlocii		acordate de prestatori de servicii în afaceri; 1000 de consultații individuale acordate anual; 11 centre informativ-consultative teritoriale create și funcționale; 2 sesiuni de instruire pentru consultanți organizate	Au fost organizate 11 puncte teritoriale de consultanță funcționabile, care vor acorda asistență consultativă antreprenorilor și potențialilor antreprenori în cadrul Incubatoarelor de Afaceri. Astfel, 11 consultanți și manageri din cadrul Incubatoarelor de Afaceri au fost instruiți privind procesul standardizat de consultanță cu suportul JICA, fiind oferite 1 150 servicii de consultanță specializată în regiuni.	persoane calificate la nivel regional.
5.1.2.	Dezvoltarea rețelei incubatoarelor de afaceri din Moldova	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Număr de companii incubate, inclusiv gestionate de femei și tineri; număr de locuri noi de muncă create, inclusiv pentru femei și tineri	Realizat În cadrul celor 11 Incubatoare de Afaceri au fost găzduite 219 companii, dintre care 99 sunt Strat-up, 108 sunt gestionate de tineri și 108 companii administrate de femei. Per total au fost create 937 locuri de muncă, dintre care 485 pentru femei și 434 destinate tinerilor.	
5.1.4.	Susținerea tinerilor producători agricoli prin finanțarea proiectelor startup	anual	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură	Număr de afaceri finanțate din bugetul de stat	Realizat Pentru anul 2019, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a lansat 3 apeluri de depunere a cererilor de solicitare a subvențiilor în avans, fiind recepționate 63 dosare, dintre care 47 dosare au fost selectate spre finanțare de către Comisia de evaluare și selecție. Pentru implementarea celor 47 proiecte start-up statul urma să acorde din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural suport financiar în valoare de circa 27,7 mil. lei, dintre care 26 afaceri fiind realizate de către femei și 21 de tineri fermieri.	
5.2.	Obiectiv: Stimularea dezvoltării echilibrate și durabile a IMM-urilor pe întreg teritoriul Republicii Moldova						

5.2.1.	Promovarea sistemului de protecție a indicațiilor geografice/denumirilor de origine pentru dezvoltarea rurală și stimularea înregistrării indicațiilor geografice/denumirilor de origine pentru produsele autohtone de către asociațiile de producători	anual	<p>Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală; Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale</p>	Număr de acțiuni de promovare desfășurate; număr de indicații geografice/denumiri de origine înregistrate	<p>Realizat</p> <p>În scopul promovării sistemului național de indicații geografice (IG), denumirilor de origine (DO) și specialităților tradiționale garantate (STG), Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) a plasat pe pagina web oficială 14 știri și informații în domeniul IG care au fost preluate și diseminate de partenerii sistemului de IG. În cadrul Conferinței de presă din 24 septembrie 2019 a fost lansată Platforma informațională „Harta interactivă a indicațiilor geografice din RM”, care are drept scop promovarea produselor cu IG sau cu potențial de a fi valorificate prin acest sistem. Harta este accesibilă on-line la adresa: http://harta-ig.agepi.gov.md/ și reprezintă un instrument de promovare a produselor autohtone cu valoare adăugată. În scopul acordării asistenței consultative solicitanților care doresc să depună cereri de înregistrare a IG, DO, STG, AGEPI a implementat procedura de verificare prealabilă a formularelor cererilor de înregistrare sus-menționate și a documentelor unice respective.</p> <p>De asemenea, AGEPI a organizat și/sau a participat la 4 evenimente, în cadrul cărora au fost diseminate informații cu referire la sistemul național de protecție a IG, DO și STG:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trainingul „Produse cu Indicații Geografice Protejate și procesul de certificare al acestora”, organizat de A.O. „Centrul de consultanță în afaceri”; - conferința de presă privind lansarea Hărții Interactive a produselor autohtone cu IG, în cadrul căreia a fost organizată o prezentare cu degustare a produselor autohtone cu IG protejate sau cu potențial de a fi protejate din diferite regiuni ale Republicii Moldova; - seminarul de instruire Protecția IG, DO și STG organizat la Universitatea Tehnică din Moldova; - prezentarea produselor tradiționale cu IG protejate sau cu potențial de a fi protejate din diferite regiuni ale Republicii Moldova, organizată în cadrul Expoziției Internaționale Specializată „Infinvent”. <p>În cadrul acestor evenimente au participat 110 persoane și au fost diseminate 225 de exemplare de materiale promoționale.</p> <p>Totodată, au fost elaborate 4 publicații (studii și ghiduri) în domeniul protecției și controlului IG, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Ghidul privind controalele oficiale referitoare la DOP, IGP și STG pentru produsele agricole și agroalimentare în Uniunea Europeană” în vederea îmbunătățirii activității de control a instituțiilor de certificare și control din RM; - „Recomandări pentru îmbunătățirea sistemului de IG din Republica Moldova”; 	
--------	---	-------	---	---	--	--

						<ul style="list-style-type: none">- Ghid practic pentru identificarea potențialelor produse ce pot fi promovate sub indicații geografice protejate, denumiri de origine protejate sau recunoscute în calitate de STG în Republica Moldova;- Studiul privind identificarea produselor, băuturilor, bucatelor și obiectelor de meșteșugărit pasibile înregistrării în calitate de IG, DO și STG în Republica Moldova. Pe parcursul anului 2019 au fost înregistrate: <ul style="list-style-type: none">- 1 denumire de origine – ”Agriș de Marinici”;- 2 indicații geografice – ”Pistil de Valea Răutului” și ”Prune deosebite de Lalova”;- 1 specialitate tradițională garantată - ”Prune umplute cu miez de nucă”.	
Prioritatea V Nivelul de realizare 100%		Total acțiuni – 4, inclusiv: Realizate – 4 În curs de realizare – 0 Inițiate – 0					
Prioritatea a 6-a. DEZVOLTAREA PARTENERIATELOR ÎN AFACERI							
6.1.	Obiectiv: Crearea conexiunilor și parteneriatelor de afaceri între IMM-uri și companiile locale și internaționale						
6.1.1.	Acordarea asistenței IMM-urilor în identificarea partenerilor de afaceri și internaționalizare (Rețeaua Întreprinderilor Europene – <i>Enterprise Europe Network</i>)	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Camera de Comerț și Industrie; Rețeaua de Transfer Tehnologice	Număr de IMM-uri consultate anual; număr de profiluri înregistrate anual pe platforma electronică <i>Enterprise Europe Network</i>	Realizat Pe parcursul anului 2019, ODIMM a acordat din oficiu cca. 40 consultații întreprinderilor cu potențial de export, privind utilizarea serviciilor Rețelei Întreprinderilor Europene (<i>Enterprise Europe Network</i> – EEN), precum și căutarea parteneriatelor prin intermediul rețelei, a recepționat și a distribuit/ răspuns la 13 expresii de interes din partea partenerilor UE către întreprinderile din Moldova și contribuit la semnarea a 4 acorduri de parteneriat. Totodată, pe parcursul anului de către ODIMM au fost organizate 10 de sesiuni de informare și instruire, precum și co-organizate 7 de evenimente cu partenerii de dezvoltare a platformei EEN. Cu suportul Camerei de Comerț și Industrie (CCI) în anul 2019 au fost înregistrate 15 profiluri pe platforma electronică Enterprise Europe Network și au fost consultate 120 de întreprinderi referitor la creșterea pe plan internațional, identificarea piețelor de export și a partenerilor de afaceri. Totodată, pe parcursul anului de referință au fost înregistrate 30 de expresii de interes.	
6.1.2.	Desfășurarea evenimentelor de promovare a oportunităților oferite de Rețeaua Întreprinderilor	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului	Camera de Comerț și Industrie;	Zilele ușilor deschise organizate; sesiuni de	Realizat ODIMM facilitează participarea beneficiarilor naționali la programele tematice ale UE prin: acordarea consultanței beneficiarilor; prezentarea oportunităților de finanțare în cadrul evenimentelor tematice; ședințe de	

	Europene (<i>Enterprise Europe Network</i>) și COSME		Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Agencia de Stat pentru Proprietate Intelectuală; Rețeaua de Transfer Tehnologic	informare organizate; număr de participanți la evenimente	lucru cu partenerii naționali; participarea în consorții formate la nivel național pentru aplicarea propunerilor de proiecte. Pe parcursul anului ODIMM a organizat 2 evenimente cu participarea a 70 de persoane, reprezentanților IMM, organizații de suport, APL. Pe parcursul anului 2019, de către CCI a fost organizată „Ziua ușilor deschise”. Totodată, au fost desfășurate 18 sesiuni de informare, în cadrul proiectului Enterprise Europe Network, care au avut drept obiectiv consultarea IMM-urilor referitor la oportunitățile și serviciile oferite pentru internaționalizare și inovare, ce au întrunit un număr de participanți de 1632 persoane.	
6.1.3.	Organizarea sesiunilor de networking / relaționare între IMM-uri și companiile locale și internaționale	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Camera de Comerț și Industrie; Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală; Rețeaua de Transfer Tehnologic; alți parteneri de dezvoltare	Întâlniri „Business pentru business” desfășurate anual; parteneriate de afaceri create anual; evenimente de brokeraj organizate anual; număr de participanți la evenimente	Realizat În perioada de raportare, ODIMM a participat la organizarea/ co-organizarea a 9 evenimente care au facilitat relaționarea între IMM și crearea de noi parteneriate, precum: 1) International Specialised Exhibition - InfoInvent 2019 - brokerage event; 2) Brokerage Event during Artificial Intelligence & Blockchain Summit 2019 in Malta; 3) Medicine and Health Brokerage Event for Clusters in Iasi, Romania; 4) Romanian Company Mission in the field of textiles and creative industries to Moldova; 5) B2B at Forum of Young entrepreneurs in Romania and Moldova; 6) Company mission of Romanian companies during the exhibition ”Made in Moldova”; 7) Conferința Internațională a IMM-ilor, Ediția a XII-a cu genericul ”Moldova Verde”; 8) Forumul anual al femeilor în afaceri; 9) Invest Găgăuzia 2019. În cadrul evenimentelor sus-menționate au fost organizate circa 270 de B2B; Drept rezultat al activității au fost încheiate 4 acorduri de parteneriat. Cumulativ la evenimente au participat peste 1500 de persoane. Totodată, pe parcursul anului 2019, CCI prin intermediul proiectului EEN a organizat 400 evenimente business-to-business, în cadrul cărora au avut loc circa 5 evenimente de brokeraj. Ca rezultat au fost create 8 parteneriate de afaceri. Numărul de participanți la evenimentele B2B au constituit circa 500 persoane.	

6.1.4.	Organizarea evenimentelor dedicate facilitării comerțului exterior și de dezvoltare a unui mediu propice pentru atragerea investitorilor străini în țară	anual	Agenția de Investiții	Ministerul Economiei și Infrastructurii; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; misiunile diplomatice din afara țării	Număr de evenimente organizate în țară și peste hotare; număr de companii autohtone participante la evenimente; număr de contracte încheiate	<p>Realizat</p> <p>Pe parcursul anului de referință de către Agenția de Investiții, au fost organizate peste 20 evenimente atât în țară, cât și peste hotare.</p> <p>În cadrul evenimentului Moldova Business Week 2019, circa 1300 participanți locali au fost informați despre climatul de afaceri în 7 sectoare economice, au participat la 2 sesiuni B2B, 2 ateliere de lucru.</p> <p>Au fost susținute 62 companii locale pentru participare la 9 expoziții internaționale - membri ai 4 asociații sectoriale. În urma activității expoziționale (sectoare mobilă, agroalimentar, industrie ușoară, cosmetice) au fost semnate 130 contracte, au fost realizate 24 livrări în 13 țări, ce au generat venituri din export în sumă de circa 8 mil. euro.</p> <p>Pe parcursul anului, peste 3000 companii străine și locale au luat cunoștință despre ofertele investiționale și de export.</p> <p>Totodată, de către Agenție au fost elaborate alte 2 programe de susținere a producătorilor locali, și anume:</p> <p>1) Programul „Export Morning” - sesiuni tehnice de dezvoltare a competențelor pentru exportul către piețele strategice. În 2019 au avut loc 3 sesiuni cu participarea a peste 120 companii locale.</p> <p>2) Programul „ECO Moldova”, ce reprezintă utilizarea unei platforme de promovare a ofertei ecologice din Moldova, cu participarea a 17 companii locale.</p> <p>În cadrul Studiului privind percepția exportatorilor au participat 255 companii locale.</p> <p>Agencia a organizat/co-organizat 5 sesiuni bilaterale B2B cu participarea a peste 200 companii locale, și a susținut 2 evenimente de promovare a brandurilor autohtone din sectorul industriei ușoare „Moldova Fashion Days”. În cadrul acestui eveniment au participat 40 companii locale (60 branduri, 9 debutanți, 10 rezidenți ai centrului ZIPHouse).</p>	
6.1.5.	Organizarea și desfășurarea concursului „Cel mai bun plan de afaceri inovativ” în cadrul incubatoarelor de inovare	anual	Academia de Științe a Moldovei; Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Concurs organizat; număr de IMM-uri participante	<p>Realizat</p> <p>A fost organizat concursul „Cel mai bun business proiect” în cadrul incubatorului de inovare „InnoCenter” din cadrul Universității de Stat din Comrat. La concurs au participat 10 antreprenori care au fost apreciați cu premii bănești.</p>	
6.2.	Obiectiv: Promovarea dialogului public-privat						
6.2.1.	Organizarea Conferinței Internaționale a IMM-urilor	În limitele	Asistența partenerilor de dezvoltare	Ministerul Economiei	O conferință organizată anual;	Realizat	

		buget ului aprob at	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	i și Infrastruc turii	220 de participanți la conferința anuală; tematică abordată	ODIMM în parteneriat cu MEI au organizat pe data de 28 noiembrie 2019 Conferința Internațională a IMM-lor, Ediția a XII-a cu genericul "Moldova Verde". Evenimentul a fost dedicat procesului de ecologizare a IMM-urilor, și, în mod special, a acțiunilor cheie pentru alinierea comunității de afaceri la noile tendințe ale economiei mondiale. Conferința a reunit peste 450 persoane ai mediului de afaceri, parteneri de dezvoltare, Guvernului, Autorităților Publice Locale și ai mediului academic.	
6.2.2.	Organizarea și desfășurarea concursului național „Cel mai bun antreprenor din sectorul IMM”	anual	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Concurs desfășurat; număr de IMM- uri participante și premiate	Realizat Începând cu anul 2005, Concursul „Cel mai bun antreprenor din sectorul IMM” este organizat de către Ministerul Economiei și Infrastructurii. Acesta are drept scop promovarea practicilor de succes în domeniul businessului și remarcarea celor mai competitive întreprinderi din regiunile Republicii Moldova care utilizează strategii de marketing eficiente adaptate standardelor internaționale în managementul calității. În anul 2019, la cea de a XIV-a ediție a Concursului Național „Cel mai bun antreprenor din sectorul IMM” au participat 120 agenți economici din raioanele Ștefan Vodă, Râșcani, Edineț, Călărași, Strășeni, Căușeni, Orhei, mun. Bălți și UTA Găgăuzia. Câștigătorii Concursului au fost premiați cu Diplome de Onoare din partea Guvernului și premii în valoare de 8000 lei pentru premiul I și 5000 lei pentru premiul II. Astfel, per total au fost premiate 19 întreprinderi mici și mijlocii.	Interesul scăzut al companiilor de a participa la concurs.
6.2.3.	Organizarea evenimentelor tematice (economie verde, inovare, specializare inteligentă, responsabilitate socială corporativă, proprietate intelectuală etc.)	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Ministerul Economiei și Infrastructurii; partenerii de dezvoltare	Număr de evenimente organizate; tematică abordată; număr de participanți	Realizat Pe parcursul anului 2019 ODIMM a organizat mai mult de 5 evenimente tematice, orientate spre promovarea economiei verzi, inovare, specializare inteligentă, responsabilitate socială corporativă, etc. În cadrul Conferinței Internaționale a IMM-urilor cu genericul "Moldova Verde", a avut loc Concursul Național „IMM – Model sustenabil de Responsabilitate Socială Corporativă” și Concursul Republican „Cel mai bun antreprenor din sectorul IMM”. Pe parcursul anului, de către ODIMM a fost organizată masa rotundă cu tematica „Dezvoltarea clusterelor” în cadrul Expoziției Naționale Fabricat în Moldova. La eveniment au participat 45 de reprezentanți ai mediului de afaceri, organizațiilor de suport în afaceri și societatea civilă. Scopul întâlnirii a fost de a prezenta progresul înregistrat în vederea stimulării inițiativelor de cluster la nivel național.	

						ODIMM promovează pe site-urile www.odimm.md și www.businessportal.md , evenimentele care contribuie la informarea și dezvoltarea antreprenorilor și potențialilor antreprenori.	
Prioritatea VI Nivelul de realizare 100%		Total acțiuni – 8, inclusiv: Realizate – 8 În curs de realizare – 0 Inițiate – 0					
Prioritatea 7-a. DEZVOLTAREA ANTREPRENORIATULUI FEMININ ÎN REPUBLICA MOLDOVA							
7.1.	Obiectiv: Sporirea numărului de întreprinderi fondate de femei prin crearea de instrumente de dezvoltare și sporire a abilităților antreprenoriale și manageriale, servicii de asistență în business						
7.1.1.	Crearea unui sistem permanent de instruire la distanță prin intermediul proiectului „Business Academy for Women” (Academia de Business pentru Femei)	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Partenerii de dezvoltare	Număr de femei antreprenoare instruite; platformă creată și funcțională	Realizat Proiectului „Business Academy for Women” (Academia de Business pentru Femei), a fost finalizat în anul 2018. În cadrul proiectului circa 300 de femei de afaceri din toată țara au fost instruite privind eficientizarea modelului de business și orientarea companiei spre extindere și export, în cadrul Componentei de instruire BAW. Actualmente, ODIMM întreprinde acțiunile de rigoare întru crearea unei platforme permanente funcționale de instruire a femeilor antreprenoare. Totodată, a fost elaborat conceptul „Academiei virtuale pentru femei”, implementarea căruia necesită identificarea resurselor financiare adiționale.	
7.1.2.	Dezvoltarea serviciilor de mentorat pentru femeile antreprenoare	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Partenerii de dezvoltare	Număr de mentori instruiți; număr de consultații oferite de către mentori	Realizat ODIMM a creat un sistem de mentorat în cadrul Proiectului „Business Academy for Women”. Conceptul sistemului presupune oferirea serviciilor de mentorat orientate să contribuie la dezvoltarea abilităților antreprenoriale și îmbunătățirea business proceselor din cadrul companiilor. Astfel, pentru o bună colaborare între mentor și discipol a fost elaborat pachetul de acte de colaborare, precum: - Fișa mentorului; - Fișa discipolului; - Raportul mentorului; - Ghidul mentorului; Ca rezultat a fost creată baza de date a potențialilor prestatori de servicii pentru mentori în cadrul ODIMM. Astfel, au fost identificate 10 mentori, care vor ghida 10 antreprenoare cu cele mai inovatoare proiecte investiționale selectate în cadrul Programului de granturi BAW.	

7.2.	Obiectiv: Promovarea spiritului antreprenorial în rândul femeilor						
7.2.1	Promovarea istoriilor de succes ale femeilor antreprenoare din Moldova	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Delegația Uniunii Europene	Istории de succes identificate și promovate; număr de broșuri editate; număr de spoturi video create	Realizat ODIMM promovează în permanență spiritul antreprenorial în rândul femeilor. În acest sens, periodic sunt publicate articole și comunicate de presă pe pagina web a Organizației și pe rețelele de socializare. În anul 2019 au fost realizate și promovate 16 istorii succes, precum și elaborat un model de revistă și un spot video.	
7.2.2.	Crearea rețelei femeilor ambasadoare în antreprenorialul feminin	2018	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii		Rețea creată; număr de afaceri mentorat	Inițiat În urma discuțiilor cu partenerii de dezvoltare asupra aspectelor ce țin de crearea rețelei femeilor ambasadoare în antreprenorialul feminin, au fost stabilite prioritățile de cooperare privind elaborarea și funcționalitatea platformei date pe parcursul anului 2020. Acțiune transferată pentru anul 2020.	
7.3.	Obiectiv: Facilitarea accesului la investiții și asistență pentru dezvoltarea afacerilor gestionate de femei						
7.3.1.	Finanțarea afacerilor create și gestionate de femei (implementarea Programului „Femei în Afaceri”)	2018-2019	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Ministerul Economiei și Infrastructurii	100 de afaceri nou-create de către femei, finanțate cu granturi mici; 10 afaceri cu potențial de export create și dezvoltate de către femei, finanțate cu granturi pentru investiții mari; 200 de locuri de muncă create; volum de investiții în economie atrase; număr de evenimente de networking; număr de	Realizat Pe parcursul perioadei de raportare au fost aprobate spre finanțare nerambursabilă 178 proiecte investiționale. Suma granturilor aprobate spre finanțare constituie 23,37 mln. lei, ceea ce va favoriza investiții în economie de 33,05 mln. lei și va contribui la crearea și menținerea a 650 locuri de muncă. În cadrul Comitetului intern de evaluare a proiectelor investiționale din 27.12.2019, au fost aprobate modificări la Manualul Operațional al Programului. Finanțarea în cadrul Componentei III urmează să fie efectuată în anul 2020.	

					participanți la evenimente		
7.3.2.	Încurajarea femeilor din Republica Moldova de a-și iniția/ dezvolta propria afacere prin informarea asupra oportunităților oferite participanților la programele de finanțare europene „COSME” și „Orizont 2020”	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii; Ministerul Economiei și Infrastructurii; Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Număr de evenimente/ acțiuni de informare	Realizat În scopul încurajării femeilor din Republica Moldova de a-și dezvolta propria afacere au fost organizate 7 sesiuni de informare pentru femei, cu participarea a circa 260 persoane.	
7.4. Obiectivul: Realizarea cercetărilor științifice și asigurarea cu date statistice necesare pentru argumentarea politicii de dezvoltare a antreprenoriatului feminin							
7.4.1.	Realizarea studiilor orientate spre identificarea aspectelor de gen în activitatea antreprenorială, a problemelor cu care se confruntă femeile și necesităților de susținere, inclusiv analiza problemelor specifice ale anumitor grupuri de femei antreprenoare	2018-2019	Institutul Național de Cercetări Economice		Studiu elaborat	Realizat De către Biroul Național de Statistică (BNS) în perioada 5-25 septembrie 2018 a fost realizată Cercetarea statistică privind „Dezvoltarea mediului de afaceri prin prisma dimensiunii de gen”, fiind cea de-a 2-a cercetare realizată de BNS, după prima desfășurată în anul 2009. Sursele de date pentru elaborarea Raportului analitic au inclus în principal rezultatele cercetării statistice în baza datelor colectate de pe un eșantion de circa 9000 întreprinderi, dar și în baza unor anchete pe întreprinderi. Cercetarea dată a fost realizată în cadrul proiectului comun ONU „Consolidarea Sistemului Statistic Național” cu suportul UN Women, PNUD și a Suediei. Raportul analitic privind participarea femeilor și bărbaților în activitatea de antreprenoriat în Republica Moldova reprezintă o analiză multiaspectuală a antreprenoriatului din Republica Moldova prin prisma dimensiunii de gen și cuprinde caracteristicile socio-demografice ale antreprenorilor, factorii de influență la etapele de inițiere și de desfășurare a afacerii, accesul la finanțe și proprietăți, performanțele economice, activitatea de inovare și de utilizare a tehnologiilor informaționale, sau remunerarea în cadrul întreprinderilor.	Lipsa resurselor financiare.
7.4.2.	Asigurarea utilizatorilor cu date statistice privind participarea femeilor în activitatea antreprenorială	anual	Biroul Național de Statistică		Indicatori statistici disponibili utilizatorilor	Realizat Pe parcursul anului 2019 a fost efectuată analiza datelor colectate rezultatelor studiului privind perspectiva de gen în dezvoltarea mediului de afaceri	Lipsa resurselor umane pentru a fi implicați în analiza și

						Prezentarea și diseminarea Raportului analitic final al studiului, precum și a indicatorilor principali a fost planificată pentru perioada anului 2020.	prelucrarea datelor.
Prioritatea VII Nivelul de realizare 87,5%		Total acțiuni – 8, inclusiv: Realizate – 7 În curs de realizare – 0 Inițiate – 1					
Prioritatea a 8-a. DEZVOLTAREA ECONOMIEI VERZI PENTRU IMM-uri							
8.1. Obiectiv specific 1. Cadrul instituțional pentru economia verde și protecția mediului							
8.1.1.	Asigurarea continuității activităților grupului de lucru interministerial pentru promovarea dezvoltării durabile și economiei verzi în vederea coordonării procesului de promovare a economiei verzi în țară	anual	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Ministerul Economiei și Infrastructurii		Număr de ședințe ale grupului de lucru (ședințe trimestriale, procese-verbale; rapoarte anuale privind implementarea foii de parcurs	Realizat Prin Ordinul comun al MEI și MADRM nr. 65/63 din 18 martie 2019 a fost actualizat Grupul de lucru interministerial pentru promovarea dezvoltării durabile și economiei „verzi”, creat în conformitate cu prevederile Cap. V al Programului de promovare a economiei „verzi” în Republica Moldova pentru anii 2018-2020 și Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia (HG nr. 160/2018). Grupul citat este responsabil de coordonarea generală a implementării Programului menționat și a proiectului EU4Environment/Uniunea Europeană pentru Mediu în Republica Moldova. Pe parcursul anului 2019 au fost organizate și desfășurate 2 ședințe ale Grupului de lucru: - Pe data de 7 februarie 2019 - prima ședința a Grupului de lucru în noua componență și cu atribuții ce țin de coordonarea implementării Programului și a proiectului EU4Environment; - Pe data de 08 august 2019 - a doua ședință a Grupului de lucru, la care a fost prezentat proiectul Planului de lucru național și regional pentru cele 5 rezultate ale proiectului regional EU4Environment. Membrii Grupului de lucru au participat în pregătirile și desfășurarea lansării proiectului EU4Environment la nivel național, din data de 12 aprilie, iar în perioada 14 aprilie - 01 mai 2019 au fost antrenați în exercițiul de cartare a priorităților naționale pentru planurile regionale și naționale ale proiectului EU4Environment. În perioada 27 - 28 iunie 2019 membrii GL (Punctul Național de contact din partea MEI, exponenții din cadrul MEI și MADRM, experți) au participat la Asambleea Regională a proiectului EU4Environment (Bruxelles, Belgia), unde de comun acord cu Comisia Europeană (DG NEAR și DG Environment) și partenerii de implementare (OECD, UNIDO, UN Environment, CEE ONU și Banca Mondială) au prezentat și discutat proiectele planurilor regionale și naționale.	

						<p>În scopul asigurării continuității activităților de promovare a economiei „verzi” în Republica Moldova pe data de 31 ianuarie 2019 a fost organizată Masa Rotundă „Economia verde. Fabricat în Moldova” (ediția a patra), desfășurată în cadrul Programului de afaceri al Expoziției Naționale „Fabricat în Moldova - 2019”. Evenimentul a fost organizat de MADRM, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Camera de Comerț și Industrie și AO „EcoContact” la care au participat reprezentanți ai partenerilor de dezvoltare, agenților economici din sectorul privat, agenților guvernamentale, asociațiilor obștești și mass-media. Scopul desfășurării evenimentelor de acest fel este sporirea gradului de conștientizare a beneficiarilor din sectorul de afaceri și companii, agenților guvernamentale și a populației privind beneficiile și aplicarea principiilor economiei „verzi” pentru dezvoltarea durabilă a economiei.</p> <p>Raportul generalizat cu privire la implementarea Programului de promovare a economiei „verzi” în Republica Moldova pentru anii 2018-2020 și a Planului de acțiuni pentru implementare acestuia, în anul 2018 a fost elaborat și remis în adresa Guvernului prin scrisoarea nr. 12-05/1235 din 29.03.2019 și poate fi accesat pe pagina web oficială a MADRM http://madr.gov.md/ro/content/9-programul-de-promovare-economiei-%E2%80%9Everzi%E2%80%9D-%C3%AEn-republica-moldova-pentru-anii-2018-2020-%C8%99i.</p>	
8.2. Obiectiv: Promovarea culturii din domeniul economiei verzi în IMM-uri							
8.2.1.	Elaborarea și implementarea unui program de suport al IMM-urilor privind implementarea principiilor economiei verzi	2018-2019	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Program elaborat; număr de IMM-uri informate; număr de IMM-uri susținute și asistate; număr de IMM-uri care implementează principiile economiei verzi	<p>Realizat</p> <p>Programul de ecologizare a IMM-urilor a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 592 din 27.11.19.</p> <p>În cadrul Conferinței Internaționale a IMM-lor, Ediția a XII-a cu genericul ”Moldova Verde” a fost lansat Programul de ecologizare a IMM-urilor.</p> <p>Prin intermediul Programului IMM vor beneficia de materiale informative, consultanță, servicii de suport și formare privind identificarea soluțiilor și adoptarea acțiunilor concrete de ecologizare a proceselor de producere și prestare a serviciilor, care să permită creșterea potențialului companiei de a obține o cotă mai mare pe piață.</p> <p>În cadrul etapei doi, IMM vor beneficia de suport financiar sub formă de grant pentru implementarea acțiunilor de ecologizare privind utilizarea eficientă a resurselor, aplicarea modelelor de producție și consum durabile, introducerea eco-inovațiilor în procesele tehnologice, reducerea și gestionarea deșeurilor, prevenirea poluării și gestionarea resurselor de apă. etc.</p>	

						În scopul mediatizării lansării Programului în cauză în rândul antreprenorilor informația a fost plasată pe pagina web a MEI și ODIMM.	
8.2.2.	Elaborarea și implementarea instrumentelor inovatoare de suport financiar al IMM-urilor ce promovează principiile economiei verzi (proiecte de transfer tehnologic)	anual	Agencia pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Număr de IMM beneficiare ale instrumentelor implementate anual	Realizat Proiectele de inovare și transfer tehnologic sunt finanțate în cadrul direcțiilor strategice din domeniul cercetării și inovării aprobate de Guvern. Economia verde se regăsește în aceste direcții strategice. În anul 2019, din această direcție strategică au fost finanțate 3 IMM-uri.	
8.3. Obiectiv: Dezvoltarea sistemelor de formare și informare a IMM-urilor verzi. Promovarea în societatea de business a culturii din domeniul economiei verzi							
8.3.1.	Atragerea și promovarea bunelor practici și programe pentru IMM-uri cu privire la economia ecologică prin activități de consultare și informare	anual	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii; Camera de Comerț și Industrie; Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Număr de activități de informare organizate; număr de participanți; număr de programe identificate; număr de afaceri de succes din domeniu promovate drept bune practici	Realizat În vederea susținerii și promovării economiei verzi, în cadrul Expoziției „Fabricat în Moldova”, CCI a organizat la data de 01.02.2019, masa rotundă cu genericul „Economia Verde. Fabricat în Moldova”. Acest eveniment a avut drept scop promovarea economiei verzi în toate sectoarele de dezvoltare social-economică a țării, cu atragerea atenției sectorului de afaceri, partenerilor de dezvoltare, asociațiilor obștești, mass-mediei, dar și a publicului larg. La eveniment s-au întrunit circa 60 de participanți, inclusiv reprezentanții agenților economici, agenților guvernamentale, asociațiilor obștești, sectorului științific și educativ.	
8.3.2.	Elaborarea unui ghid de dezvoltare a unei afaceri în economia verde pentru potențialii antreprenori	2019	Agencia pentru Inovare și Transfer Tehnologic		Ghid elaborat și publicat	Nerealizat Nu a fost posibilă întreprinderea măsurilor.	Acțiunea dată a fost prevăzută spre realizare de către Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic (AITT), la etapa când economia verde pentru Agenție a fost drept o prioritate în activitatea sa. În baza Hotărârii Guvernului

						nr.196/2018, AITT a fost reorganizată prin fuziunea cu Agenția Națională pentru Cercetări și Dezvoltare (ANCD), prin care a fost aprobată și activitatea Agenției, însă economia verde nu s-a regăsit în domeniile de activitate ale acesteia. Executarea activității 8.3.2. nu a fost posibilă, în pofida structurii noi de organizare.
Prioritatea VIII Nivelul de realizare 80%		Total acțiuni – 5, inclusiv: Realizate – 4 În curs de realizare – 0 Nerealizate – 1				
Total nivelul de realizare 89,3%		Total acțiuni – 75, inclusiv: Realizate – 67 În curs de realizare – 3 Inițiate – 4 Nerealizate – 1				

